

**S.Tajetdinova, S.Romanova, B.Qalmenov,
S.Kenjebaeva, A.Nadirova**

**MUZIKA PA`NINEN
METODIKALIQ QOLLANBA
1 - KLASS USHIN**

NO`K

TEMANI REJELESTIRIW

Sabaq saati'	Tema	Aji'ratı'lg'an saat
	Jı'l teması' "Biz muzı'kanı' su'yemiz" I sherek Tema: "Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlar"	10
1-2	Biz jaqtı'rg'an namalar	2
3-4	Milliy saz a'sbaplar menen tanı'samı'z	2
5-6	Tı'n'laymı'z u'yrenemiz	2
7-9	Biz jaqtı'rg'an qosı'qlar	3
	II sherek Tema: Muzı'kalı' ritmli woyı'nlar ha'm qosı'qlar	7
10 -11	Muzı'kalı' woyı'nlar	2
12	Tı'n'laymı'z woyı'ng'a tu'semiz	1
13 - 14	Muzı'kanı'n' sı'yqı'rlı' du'nyası'	2
15 - 16	Muzı'kalı' woyı'nlar ha'm qosı'qlar	2
	III sherek Tema: Muzı'ka a'lemine sayaxat	7
17 - 18	Qosı'q bizdi qay jerge alı'p baradı'	2
19 - 20	Woyı'n bizdi qay jerge alı'p baradı'	2
21 - 22	Muzı'ka bizin' wo'mirimiz	2
23 - 24	Biz su'ygen a'sbaplar	2
24	1 – qadag'alaw jumı'sı'	1
25	Xosh namalı' a'sbapları'mı'z	1
	IV sherek Tema: Xosh namalı' milliy a'sbapları'mı'z	10
26 - 27	Muzı'ka dawı'sları'	2
28 - 29	Muzı'kanı'n' sı'yqı'rlı' du'nyası'	2
30 - 31	Kompozitor – balalarg'a	2
32	2 – qadag'alaw jumı'sı'	1
33	Xosh namalı' a'sbapları'mı'z	1

Sabaq islenbeleri

Ji'l temasi': Biz muzi'kanı' su'yemiz

BIRINSHI SHEREK

TEMA: BIZ JAQTIRG'AN MUZIKA HA'M QOSIQLAR

1 – SABAQ

Muzi'kanı'n' balalar ta'rbiyasi'ndag'ı' ta'rbiyalı'q a'hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqi'wshı'larda muzi'ka ha'm muzi'kalı'kalı'q sesler haqqı'nda tu'siniklerdi payda yetiw, muzi'kag'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshı'lı'qtı' woyatı'w, muzi'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzi'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqi'wshı'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodi': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Ma'mlekettin' nı'shanları';
- kompozitor M.Burxanov, shayı'r A.Oripov portretleri;

- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- O'zbek milliy saz a'babları'nı'n' su'wretleri
- Qaraqalpaq milliy saz a'babları'nı'n' su'wretleri
- 1 – klass “Muzi'ka” sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabatı'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' barı'sı'

Woqi'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi. O'zbekistan Respublikası'nı'n' Ma'mleketlik Gimni, Qaraqalpaqstan Respublikası'nı'n' Ma'mleketlik Gimni CD diskte yesittiriledi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlardan woqi'wshı'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzı'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

- 1 – sentyabrde biz qanday bayramdı' bayramlaymı'z?
- Ona – Watan. G'a'ressizlik bayramı' degende neni tu'sinesiz?
- Ma'mleketlik Bayrag'ı'mı'zda neler su'wretlengen?
- Ma'mleketlik gerbimizde neler su'wretlengen?
- O'zbekistan Respublikası'nı'n' Ma'mleketlik Gimninin' avtorları' kimler?

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqi'wshı'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqarı'w. D. Omonullaevanı'n' "Aziz bo'stan -O'zbekiston" qosı'g'ı'n u'yreniw. Qosı'qtı' jazg'an avtorlar haqqı'nda mag'lı'wmat beriledi. Woqi'wshı'lar woqi'tı'wshı'nı'n' atqarı'wı'nda yamasa CD disk jazı'wı'ndag'ı' qosı'qtı' tı'n'lap wonı'n' mazmunı'n, xarakterin, tempi, atqarı'lı'wı'na sı'patlama beredi. Qosı'q ku'plet boyı'nsha u'yreniledi.

**Muzı'ka tı'n'law. "Gimn" shı'g`arması'n** woqi'tı'wshı'nı'n' fortepianoda atqarı'wı'nda ( audio yamasa CD jazı'wı'nan paydalanı'w mu'mkin) tı'nlap talqı'laydı' ha'm bul shı'g`armanı'' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Do'retiwshilik "Andijan polkası'" naması'na wo'zleri woylap tapqan ha'reketlerin islep woynaydı'.

Muzı'ka sawatı'. Oqi'wshı'larg'ı' Sesler haqqı'nda tu'sinik beriledi.

Ses – bull bizin` a'tırapı'mı'zdı'g'ı' gazda suyı'qlı'qta , qattı' denede tarqatı'latug'ı'n,qulaq penen qabı'l etiletug'ı'n, mexanikalı'q terbelisler. Sesler eki tu`rge : fizikalı'q ha'm muzı'kalı'q bolı'p bo`linedi .Fizikalı'q sesler degenimiz belgili bir biyiklikke iye emes seslerge aytamı'z.

Sabaq dawami'nda wo'tilgen temani' ta'kirarlap, to'mende berilgen sorawlar tiykarı'nda "aqı'lı'y hu'jim' usı'lı' menen bilimlerin bekkemlew:

- Qanday seslerdi bilesiz?
- Qanday muzı'kalı'q saz a'sbapları'n bilesiz?
- Qanday o'zbek milliy saz a'sbapları'n bilesiz?
- Qanday qaraqalpaq milliy saz a'sbapları'n bilesiz?
- Balalar ushı'n jaratı'lg'an qanday qosı'qlardı' bilesiz?
- Qosı'q aytı'w qag'ı'ydası'n aytı'p berin'.
- Qanday ayaq woyı'nları'n bilesiz

Sabaqtı'n' juwmag'ı'. Woqı'tı'wshı' sabaq barı'sı'nda wo'tken teması'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqı'wshı'lardı' xoshametleydi.

U'yge tapsı'rma: U'yrengen qosı'qtı'n' tekstin yadlap keliw. Jaqsı' ko'rgen qosı'qtı' aytı'p beriw.

TEMA: BIZ JAQTIRG'AN MUZIKA HA'M QOSIQLAR

2 – SABAQ

Muzı'kanı'n' balalar ta'rbiyası'ndag'ı' ta'rbiyalı' q a'hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqı'wshı'larda muzı'ka ha'm muzı'kalı'kalı'q sesler haqqı'nda tu'siniklerdi payda yetiw, muzı'kag'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshı'lı'qtı' woyatı'w, muzı'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzı'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqı'wshı'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodı': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Ma'mlekettin' nı'shanları';
- kompozitor D.Omanullaevanı'n` , shayı'r P.Muminnin` portretleri;

*Dilorom Omonullayeva
(1959)*

- texnikali'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- O'zbek milliy saz a'bablari'ni'n' su'wretleri
- Qaraqalpaq milliy saz a'bablari'ni'n' su'wretleri
- Ayaq oyi'n oynap atı'rg'an balalardı'n` su'wreti.
- 1 – klass “Muzı'ka” sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabatı'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' barı'sı'

Woqı'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.U'yge berilshen tapsı'rma tekseriledi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlardan woqı'wshı'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzı'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

Balalar sizlerden kimler bala baqshaları'na barg'an ?

-Muzı'ka sabaqları'nda qanday qosı'q ha'm namalardı' u'yrendin`iz?

-Muzı'ka menen birge qol shappatlap ritmdi qag'a alası'z ba?

-Balalar jaqtı'nda qanday bayramdı' o'tkerdik?

- G`arezsizlik haqqi`nda qanday qosi`qlardi` bilesiz?
- Sizler o`tken sabaqta qanday qosi`qlardi` atqardi`n`i`z?

Dawi`sti` sazlaw ushi`n shi`ni`g`i`wlar arqali` woqi`wshi`lardi`n` dawı'slari` sazlanadi`.

**Ja`ma`a`t bolı`p atqari`w.** D.Omonullaevani`n` “Aziz bo`stan -O`zbekiston” qosi`g`i`n` qaytalaw ha`m izin u`yretiw.

**Muzi`ka ti`n`law. “Dwlancha”** O`zbek xalı`q namasi`n` woqi`ti`wshi`ni`n` fortepianoda atqari`wı`nda (audio yamasa CD jazı`wı`nan paydalani`w mu`mkin) ti`nlap talqi`laydı` ha`m bul namani` tu`singeninshe su`wretlep beredi.

**Do`retiwshilik “Dwlancha”** namasi`na wo`zleri woylap tapqan ha`reketlerin islep woynaydı`.

Muzi`ka sawati`. Muzi`kali`q sesler haqqi`nda tu`sinik beriledi. Muzi`kali`q ses degenimiz-belgili biyiklikke iye bolg`an( shawqi`mnan ayı`rmashi`lı`g`i` bar)ses. Muzi`kali`q ses belgili ta`rtip boyı`nsha baylanı`sqa muzi`kali`q sistema qatarı`na kiredi.

Sabaq dawami`nda wo`tilgen temani` ta`kirarlap, to`mende berilgen sorawlar tiykari`nda “aqi`lı`y hu`jim` usi`lı` menen bilimlerin bekkemlew:

- To`mengi sesler qaysı` xaywanlardı`n` seslerine uqsaydı`?
- Joqarg`ı` sesler qaysı`si`na uqsaydı` ?
- Qanday saz a`sbaplardi` bilesiz?
- Qosi`q ayti`w qag`ı`ydasi`n` ayti`p berin`.
- Qanday ayaq woyı`nlari`n` bilesiz?

Sabaqtı`n` juwmag`ı`. Woqi`ti`wshi` sabaq barı`si`nda wo`tken temasi`n` juwmaqlastı`radi` ha`m sabaqta belsene qatnasqan woqi`wshi`lardi` xoshametleydi.

U`yge tapsı`rma. U`yrenge qosi`qtı`n` tekstin yadlap keliw. Jaqsı` ko`rgen qosi`qtı` ayti`p beriw.

3– SABAQ

**Temasi`:** Milliy saz a`sbaplar menen tanı`samı`z

Muzi`kani`n` balalar ta`rbiyasi`ndag`ı` ta`rbiyalı` q a`hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqı'wshı'larda muzı'kalı'kalı'q saz a'sbaplarg'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshı'lı'g'ı'n payda yetiw, muzı'kag'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshı'lı'qtı' woyatı'w, muzı'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzı'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqı'wshı'larda yerkin pikirlew, woylaw qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodi': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Muzı'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- kompozitor F.Nazarov portreti;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a'baplardı'n' su'wretleri
- Marsh penen adı'mlap ju'rgen soldatlardı'n', balalardı'n' su'wreti.
- 1 – klass "Muzı'ka" sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabatı'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' barı'sı'

Woqı'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlardan woqı'wshı'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzı'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

-Qanday milliy saz a'sbaplardı' bilesiz?

-Su'wretegi saz asbaplardı'n' atları'n aytı'p berin'?

Saz a'sbaplar menen birge qol shappatlap ritmdi qag'amı'z.

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqı'wshı'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqarı'w. N.Muxammeddinovtı'n «Mektebimiz qushaq ashar» qosı'g'ı'n u'yreniw. Oqı'wshı'lar qosı'qtı'n atı', kompozitori' ha'm shayı'rı' menen tanı'sadı'. Oqı'tı'wshı'nı'n atqarı'wı'nda qosı'qtı' tı'n'lap onı'n mazmunı', xarakteri, tempine sı'patlama beredi. Qosı'q frazalarǵa bo'lip u'yretiledi.

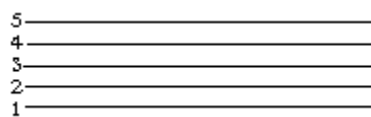
Muzi'ka tı'n'law. "Ju'ris marshı'" F.Nazarov muzı'kası'n woqı'tı'wshı'nı'n fortepianoda atqarı'wı'nda (audio yamasa CD jazı'wı'nan paydalanı'w mu'mkin) tı'nlap talqı'laydı' ha'm bul namanı' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Do'retiwshilik F.Nazarovtı'n "Ju'ris marshı'" muzı'kası'na adı'mlap ju'rip ko'rsetedi. Kompozitor F.Nazarovtı'n o'miri ha'm do'retiwshiligi haqqı'nda gu'rrin ju'rgizedi.

O'zbekistan ha'm Qaraqalpaqstan respublikaları'nda xızmet ko'rsetken artist,dirijer,kompozitor, professor. Ol 1919 jı'lı' 1-yanvarda Bishkek qalası'nda o'nermentler shan`arag`ı'nda tuwı'lg`an.

Muzi'ka sawatı'. Sabaq dawamı'nda wo'tilgen temanı' ta'kirarlap sorawlar tiykarı'nda "aqı'lı'y hu'jim' usı'lı' menen bilimlerin bekkemlew.

Milliy saz a'sbaplardan da'p ha'm nag'ara a'sbapları' menen tanıstırı'w. Nota sı'zı'g`ı' haqqı'nda tu`sindiriw. Notalar jazı'latug`ı'n gorizonta' tu'rdegi parallel` jaylasqan 5-sı'zı'qlı' qatar. Notalar sı'zı'qlarg`a, sonday-aq sı'zı'qlar astı'na,u`stine ha'm aralı'g`ı'na jazı'ladı'.

Sabaqtı'n' juwmag'ı'. Woqı'tı'wshı' sabaq barı'sı'nda wo'tken teması'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqı'wshı'lardı'xoshametleydi.

U'yge tapsı'rma. U'yrengen qosı'qtı'n' tekstin yadlap keliw. Jaqsı' ko'rgen qosı'qtı' aytı'p beriw.

4– SABAQ

Teması': Milliy saz a'sbaplar menen tanı'samı'z

Muzi'kanı'n' balalar ta'rbiyası'ndag'ı' ta'rbiyalı' q a'hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqı'wshı'larda muzi'kalı'kalı'q saz a'sbaplarg`a bolg`an qı'zı'g`ı'wshı'lı'g`ı'n payda yetiw, muzı'kag`a bolg`an qı'zı'g`ı'wshı'lı'qtı' woyatı'w, muzı'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'lipestiriw.

- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzı'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqı'wshı'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodi': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Muzı'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- kompozitor N.Muxammeddinov, shayı'r X.Saparov portretleri;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a'bablardı'n' su'wretleri
- Marsh penen adı'mlap ju'rgen soldatlardı'n', balalardı'n' su'wreti.
- 1 – klass "Muzı'ka" sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabatı'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' bari'sı'

Woqı'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlardan woqı'wshı'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzı'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

-Qanday milliy saz a'sbaplar menen tanı'stı'n'ı'z?

-Su'wregegi saz asbaplardı'n' atları'n aytı'p berin'?

Da'p saz a'sbap menen birge qol shappatlap ritmdi qag'amı'z.

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqı'wshı'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqarı'w. N.Muxammeddinovtı'n' «Mektebimiz qushaq ashar» qosı'g'ı'nı'n dawamı'n u'yrenedi.

Muzı'ka tı'n'law. "Marsh" shı'g'armaları'n fortepianoda atqarı'p

(audio yamasa CD jazı'wı'nan paydalanı'w mu'mkin) tı'nlap talqı'laydı' ha'm bul namanı' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Do'retiwshilik «Da'p» saz a'spabı'na qosı'p qı'ymı'l ha'reketler isleydi.

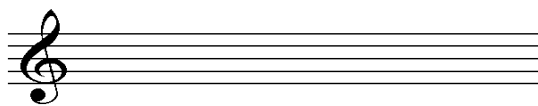
Kompozitor N.Muxammeddinovtın portretin ko`rsetiw ha`m kompozitor haqqı`nda tu`sinik beredi. Kompozitor N.Muxammeddinov 1937 jı`l` Taxta ko`pir rayonu`nda tuwı`lg`an.

Muzı`ka sawatı`: Seslerdin` joqarı` ha`m to`men ko`teriliwin u`yretiw ha`m olarg`a to`mendegishe soraw-juwaplar o`tkeriw:

- Notalar qay jerde jaylasadı`?
- Bes sı`zı`q degenimiz ne?
- Notalardı`n` atları`n aytı`p berin` ?

Skripka gılti haqqı`nda tu`sinik beriw.

Sabaqtı`n` juwmag`ı`. Woqtı`tı`wshı` sabaq barı`sı`nda wo`tken teması`n juwmaqlastı`radı` ha`m sabaqta belsene qatnasqan woqtı`wshı`lardı` xoshametleydi.

U`yge tapsı`rma. U`yrengen qosı`qtı`n` tekstin yadlap keliw. Jaqsı` ko`rgen qosı`qtı` aytı`p beriw.

5– SABAQ

**Teması`:** Tı`n`laymı`z u`yrenemiz

Muzı`kanı`n` balalar ta`rbiyası`ndag`ı` ta`rbiyalı` q a`hmiyeti

Sabaqtı`n` maqseti

- Woqtı`wshı`larda muzı`kalı`kalı`q saz a`sbaplarg`a bolg`an qı`zı`g`ı`wshı`lı`g`ı`n payda yetiw, muzı`kag`a bolg`an qı`zı`g`ı`wshı`lı`qtı` woyatı`w, muzı`kalı`q yesitiw qa`biletin qa`liplestiriw.
- Estetikalı`q sezimlerdi woyatı`w ha`m wolardı`n` milliy muzı`kag`a bolg`an hu`rmetin ası`rı`w
- Woqtı`wshı`larda yerkin pikirlew, woylay qa`biletin qa`liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodi': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Muzı'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- kompozitor O.**Allanazarov**, shayı'r **M.Yusupov portretleri**;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a'bablardı'n' su'wretleri
- 1 – klass “Muzı'ka” sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabati'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' barı'sı'

Woqı'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlardan woqı'wshı'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzı'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

-Qanday milliy saz a'sbaplar menen tanı'stı'n'ı'z?

-Su'wreteri saz asbaplardı'n' atları'n aytı'p berin'?

Da'p saz a'sbap menen birge qol shappatlap ritmdi qag'amı'z.

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqı'wshı'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqarı'w. O'.Allanazarovtı'n' «**Mug'allimnen u'yrendim**» qosı'g'ı'nı'n' u'yreniw. Oqı'wshı'lar qosı'qtı'n' atı', kompozitorı' ha'm shayı'rı' menen tanı'sadı'. Oqı'tı'wshı'nı'n' atqarı'wı'nda qosı'qtı' tı'n'lap onı'n' mazmunı', xarakteri, tempine sı'patlama beredi. Qosı'q frazalarg'a bo'lip u'yretiledi.

Muzı'ka tı'n'law. “**Andijan pol'kasi**” shı'g'armaları'n fortepianoda atqarı'p (audio yamasa CD jazı'wı'nan paydalanı'w mu'mkin) tı'nlap talqı'laydı' ha'm bul namanı' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Do'retiwshilik «Da'p» saz a'spabı'na qosı'p qı'ymı'l ha'reketler isleydi.

Muzı'ka sawatı':

Sesler haqqı'nda tu`sinik beriw. Muzı'kada 7-ses bar.

DO,RE,MI,FA,SOL`,LYa,SI,

Bu`gin Sizler menen Do sestin u`yrenemiz.

Sabaqtı'n' juwmag'ı'. Woqı'tı'wshı' sabaq barı'sı'nda wo'tken teması'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqı'wshı'lardı' xoshametleydi.

**U`yge tapsı'rma.** U`yrenen qosı'qtı'n' tekstin yadlap keliw. Jaqsı' ko'rgen qosı'qtı' aytı'p beriw.

6– SABAQ

Teması': Tı'n'laymı'z u`yrenemiz

Muzı'kanı'n' balalar ta'rbiyası'ndag'ı' ta'rbiyalı' q a'hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqı'wshı'larda muzı'kalı'kalı'q saz a`sbaplarg`a bolg`an qı'zı'g`ı'wshı'lı'g`ı'n payda yetiw, muzı'kag'a bolg`an qı'zı'g`ı'wshı'lı'qtı' woyatı'w, muzı'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzı'kag'a bolg`an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqı'wshı'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodı': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Muzı'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a'baplardı'n' su'wretleri
- 1 – klass “Muzı'ka” sabaqlı'g'ı'

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqti'n' bari'si'

Woqi'wshi'lar muzi'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyi'nsha. Biz jaqti'rg'an muzi'ka ha'm qosi'qlardan woqi'wshi'lardi'n' sorawları' boyi'nsha uli'wma muzi'ka haqqi'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

-Qanday milliy saz a'sbaplar menen tanı'stı'n'ı'z?

-Su`wreteri saz asbaplardı'n` atları'n ayti'p berin`?

Da`p saz a'sbap menen birge qol shappatlap ritmdi qag'amı'z.

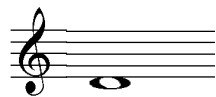
Dawi'stı' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar arqalı' woqi'wshi'lardi'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqari'w. O`.Allanazarovti'n` «Mug'allimnen u'yrendim»» qosi'g'i'ni'n` dawami'n u'yrenedi.

Muzi'ka ti'n'law. "Raqs" o'zbek xalı'q namasi'n fortepianoda atqari'p (audio yamasa CD jazı'wi'nan paydalani'w mu'mkin) ti'nlap talqi'laydı'.

Do'retiwshilik «G`obi'z», «Duwtar» saz a'spabları'ni'n` shertiliw ha'reketlerin ko`rsetiw.

Muzi'ka sawati': Re notası' haqqi'nda tu`sinik beriw.

Sabaqti'n' juwmag'ı'. Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge tapsi'rma. U'yrengen qosi'qti'n' tekstin yadlap keliw. Jaqsi' ko'rgen qosi'qti' ayti'p beriw.

7– SABAQ

Teması': Biz jaqtı'rg'an qosı'qlar

Muzı'kanı'n' balalar ta'rbiyası'ndag'ı' ta'rbiyalı' q a'hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqı'wshı'larda muzı'kalı'kalı'q saz a'sbaplarg'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshı'lı'g'ı'n payda yetiw, muzı'kag'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshı'lı'qtı' woyatı'w, muzı'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzı'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqı'wshı'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodi': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Muzı'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- kompozitor D.Omanullaeva muzı'kası', shayı'r P.Mumin portretleri;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a'bablardı'n' su'wretleri
- 1 – klass "Muzı'ka" sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabati'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsırma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' barı'sı'

Woqı'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyı'nsha. «Kompozitor», «shayı'r», «sazende» haqqı'nda , esitken muzı'kalı'q shı'g'armalardı' tı'n'latı'w boyı'nsha sa'wbet wo'tkeriledi.

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqı'wshı'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqarı'w. kompozitor D.Omanullaeva muzı'kası', shayı'r P.Mumin so`zine «Olma» qosı'g'ı'nı'n` u'yreniw. Oqı'wshı'lar qosı'qtı'n` atı', kompozitorı' ha'm shayı'rı' menen tanı'sadı'. Oqı'tı'wshı'nı'n` atqarı'wı'nda

qosi'qti' tı'n`lap onı'n` mazmunı', xarakteri, tempine sı'patlama beredi. Qosi'q frazalarg`a bo`lip u`yretiledi.

**Muzi'ka tı'n`law.** “Jarg`anat ” qaraqalpaq xalı'q naması'n (audio yamasa CD jazı'wı'nan paydalanı'w mu'mkin) tı'nlap talqı'laydı' ha'm bul namanı' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Do'retiwshilik. Oqı'wshı'larg`a xalı'q namaları'nı'n` atları'n aytı'wdı' usı'nı's etedi.

**Muzi'ka sawatı': Mi notası' xaqqı'nda tu`sinik beriw.** O`tilgen seslerdin` atları'n soraw , joqarı' ha'm to'men ko`teriliwin u`yretiw ha'm olarg`a to`mendegishe soraw-juwaplar o`tkeriw:

-Notalar qay jerde jaylasadı'?

- Bes sı'zı'q degenimiz ne?

- Notalardı'n` atları'n aytı'p berin` ?

Son`ı'nan **Mi** notası' haqqı'nda tu`sinik beriw.

Sabaqtı'n' juwmag'ı'. Woqı'tı'wshı' sabaq barı'sı'nda wo'tken teması'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqı'wshı'lardı' xoshametleydi.

U'yge tapsı'rma. U'yrengen qosi'qti'n` tekstin yadlap keliw. Jaqsı' ko'rgen qosi'qti' aytı'p beriw.

8– SABAQ

Teması': Biz jaqtı'rg'an qosi'qlar

Muzı'kanı'n' balalar ta'rbiyası'ndag'ı' ta'rbiyalı' q a'hmiyeti

Sabaqtı'n' maqseti

- Woqı'wshı'larda muzı'kalı'kalı'q saz a`sbaplarg`a bolg'an qı'zı'g`ı'wshı'lı'g`ı'n payda yetiw, muzı'kag'a bolg'an qı'zı'g`ı'wshı'lı'qti' woyatı'w, muzı'kalı'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n` milliy muzı'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqı'wshı'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqtı'n' metodi': aralas.

Sabaqtı'n' bezeliwi:

- Muzı'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- kompozitor K.Zaretdinov, shayı'r **M.Yusupov** portretleri;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- 1– klass “Muzı'ka” sabaqlı'g'ı'

Sabaqtı'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabatı'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqtı'n' barı'sı'

Woqı'wshı'lar muzı'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqtı'rg'an muzı'ka ha'm qosı'qlardan woqı'wshı'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzı'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqı'wshı'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Ja'ma'a't bolı'p atqarı'w. K.Zaretdinovtı'n` «Men kishkene balaman» qosı'g'ı'nı'n` dawamı'n u'yrenedi.

Muzı'ka tı'n'law. “Marsh ” shı'g'armaları'n fortepianoda atqarı'p

(audio yamasa CD jazı'wı'nan paydalanı'w mu'mkin) tı'nlap talqı'laydı' ha'm bul namanı' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Do'retiwshilik «Da`p» saz a`spabı'na qosı'p qı'yımı'l ha'reketler isleydi.

Muzı'ka sawatı': «Fa» natası' menen tanı'stı'rı'w.

Sabaqtı'n' juwmag'ı'. Woqı'tı'wshı' sabaq barı'sı'nda wo'tken teması'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqı'wshı'lardı' xoshametleydi.

U'yge tapsı'rma. U'yrogen qosı'qtı'n' tekstın yadlap keliw. Jaqsı' ko'rgen qosı'qtı' aytı'p beriw.

Temasi': Biz jaqti'rg'an qosi'qlar

Muzi'kani'n' balalar ta'rbiyasi'ndag'i' ta'rbiyalı' q a'hmiyeti

Sabaqti'n' maqseti

- Woqi'wshi'larda muzi'kali'kali'q saz a'sbaplarg'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshi'lı'g'ı'n payda yetiw, muzi'kag'a bolg'an qı'zı'g'ı'wshi'lı'qtı' woyatı'w, muzi'kali'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikalı'q sezimlerdi woyatı'w ha'm wolardı'n' milliy muzi'kag'a bolg'an hu'rmetin ası'rı'w
- Woqi'wshi'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqti'n' metodi': aralas.

Sabaqti'n' bezeliwi:

- Muzi'ka sawatı' boyı'nsha slaydlar;
- kompozitor M.Dadabaev, shayı'r M.Yusupov portretleri;
- texnikalı'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a'baplardı'n' su'wretleri
- 1 – klass "Muzi'ka" sabaqlı'g'ı'

Sabaqti'n' blok – sı'zı'lması'

t/s	Sabatı'n' basqı'shları'	Waqı't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsı'rma beriw	5 minut

Sabaqti'n' barı'sı'

Woqi'wshi'lar muzi'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyı'nsha. Biz jaqti'rg'an muzi'ka ha'm qosı'qlardan woqi'wshi'lardı'n' sorawları' boyı'nsha ulı'wma muzi'ka haqqı'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

Dawı'stı' sazlaw ushı'n shı'nı'g'ı'wlar arqalı' woqi'wshi'lardı'n' dawı'sları' sazlanadı'.

Qadag'alaw sabaq:

Sabaqtı'n' juwmag'ı'. Woqı'tı'wshı' sabaq barı'sı'nda wo'tken teması'n juwmaqlastı'radı' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqı'wshı'lardı' xoshametleydi.

U'yge tapsı'rma. U'yrenge qosı'qtı'n' tekstın yadlap keliw. Jaqsı' ko'rgen qosı'qtı' aytı'p beriw.

Tema: Muzikali ritmli o'yinlar ha'm qosiqlar. Muzikali o'yinlar. (1 sabaq)

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriv bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqtin' maqseti:

- O'qiwshilardi na'ma, o'yin, qosiq arqali go'zzalliqti suwiydi, balalarda ishki sezimlardi rawajlandiriv.
- O'qiwshilarg'a muzikali o'yinlar xaqqinda aytip tusindirip bariw.
- O'qiwshilarda do'retiwshilik qa'bilietti, muzilag'a qizig'iwshilig'in rawajlandiriv.
- O'qiwshilarda muzika tin'law madeniyatinin' qag'iydalarin bekkemlep bariw.

Sabaq metodi: aralas

Sabaqqa kerekli qurallar:

- 1 klass o'qiw sabaqlig'gi
- Fortepiano
- Muzika sawatqanlig'ina kerekli qurallar.
- Muzika o'yinlarina kerekli qurallar.
- Texnikaliq u'skeneler.
- Tarxatpa materiallar.

Sabaqtin' barisi

O'qiwshilar muzika shertiliwi astinda sabaqqa kiredi.

Sho'lkemlestirivshi bo'lim: Uyge berilgen ta'psirmani soraw:

Sabaqtin' temasi boyinsha muzikali ritmli o'yinlar ha'm qosiqlar xaqqinda o'yinlar arqali tusindirip bariw ha'm sorawlar arqali tusindirgen materialdi bekkemlep bariw (Shag'ala)

- Qanday muzikali o'yinlar bilesiz?
- Bul oyinda kimler suwretlengen?
- O'yinlarda nelerdi ko'rsetken?
- O'yin qanday xarakterge iye?
- Oyinda qanday xareketler ko'rsetilgen?

Muzika tin'law

O'qiwshilar X.Saparov so'zi X.Turdikulov muzikasi "Wo'raz ha'm Pishiq" qosig'in esitiredi keyin tin'latqan qosiq xaqqinda so'rawlar beriledi.

- Wo'raz ne qildi?
- Pishiq ne qildi?

- Wo'raz neden qorqti?
- Wo'raz aqirinda ne dedi?
- Wo'raz duris is isledima?

Muzika sawatqanlig'i:

Nota jawlasiwin uyretiw onda texnik u'skenelerden tarxatpa materiallardan paydalaniw kerek. Balalardin' yadinda tez qaliw ushin notalardin' jaylasiwin balalardin' barmaqlardin' jardeminde ko'rsetiwge bo'ladi. Nota jolinin' bes sizig'in 5 barmaqqa ten'ep notalardin jaylasiwin uyreledi. "Ayiqla" I.Odilova so'zi I.Akbarov muzikasi qosiqti so'zlerine qaray xareketler menen uyretip aytiw.

Xor bolip aytiw. O.Sarsenbaev so'zine K.Abdullaev muzikasina jazilg'an "Sirg'anaq" qosig'in uyretiw. O'qitiwshi qosiqtin' avtorlar xaqqinda aytip beredi ha'm qosiqti o'zi a'spab jardeminde aytip yamasa CD diskta esitiredi, onin' mazmuni xarakterine tempine taxlil beredi.

Toparda islew. O'qitiwshi o'qiwshilarg'a ha'r qiyli ritmikaliq na'malardan uzindilerdi qoyip beredi ha'm birgelikte (buben, treshetka, qasiq h.t.b) aspablar jardeminde qol-ayaqlardin' ha'reketleniwi menen oying'a tusedi.

Sabaq jumag'i. O'qitiwshi sabaqti jumaqlap aktiv qatnasqan o'qiwshilarg'a qoshametlew kartochkalari menen baxalaydi.

Uyge ta'psirma "Sirg'anaq" qosig'ina suwret salip keliw.

Tema: Muzikali ritmli oyunlar ha'm qosiqlar. Muzikali oyunlar. (2 sabaq)

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqtin' maqseti:

- O'qiwshilarda muzikali shigarmalar arqali shigarmalarga minezleme berip olardi ayirip biliwdi uyretiw
O'qiwshilarg'a muzikali oyunlar xaqqinda aytip tusindirip bariw.
- O'qiwshilarga skripka gilti haqqinda tusinik beriw
- O'qiwshilarda muzika tin'law madeniyatinin' qag'iydalarin bekkemlep bariw.

Sabaq metodi: aralas

Sabaqqa kerakli qurallar:

- 1 klass o'qiw sabaqlig'gi
- Fortepiano

- Muzika sawatqanlig'ina kerekli qurallar.
- Muzika oyinlarina kerekli qurallar.
- Texnikaliq u'skeneler.
- Tarxatpa materiallar.

Sabaqtin' barisi

O'qiwshilar muzika shertiliwi astinda sabaqqa kiredi.

Sho'lkemlestiriwshi bo'lim: Uyge berilgen ta'psirmani soraw:

Sabaqtin' temasi boyinsha Oqitiwshi taqtaga haywanlardin suwretlerin qistirip asbapta har bir haywannin minezine say muzika shertedi ham oqiwshiga soraw beredi.

Bul kimnin jurisi ?

- Bul nama kimdi suwretlep atir ?

Har bir shertilgen namaga ham sol namaga tenegen haywanga minezleme beredi

Muzika sawatqanlig'i:

Oqiwshilarga skiripka gilti haqqinda tusindiriw,onin nota jolinda jaylasiwin ham jaziliwin uyreti.

Xor bolip aytiw. O.Sarsenbaev so'zine K.Abdullaev muzikasina jazilg'an "Sirg'anaq" qosig'in takrarlaw ham bekkemlew. Oqiwshilardi ush toparga bolip har toparga bir kupletten ayttirip naqiratti hamme birgelikte aytiw.

Toparda islew. O'qitiwshi o'qiwshilarg'a ha'r qiyli ritmikaliq na'malardan uzindilerdi qoyip beredi ha'm birgelikte (buben, treshetka, qasiq h.t.b) asbaplar jardeminde qol-ayaqlardin' ha'reketleniwi menen oying'a tusedi.

Sabaq jumag'i. O'qitiwshi sabaqti jumaqlap aktiv qatnasqan o'qiwshilarg'a qoshametlew kartochkalari menen baxalaydi.

Uyge ta'psirma "Skiripka giltin jazip uyreniw"

Tema: Tın'laymız oying`a tu`semiz (3 sabaq)

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqtin' maqseti.

Oqiwshılarda muzıka tın`law arqalı fantaziyalıq oy-pikirlerin rawajlandırıw.

Oqiwshılarda muzıkalı sesler arqalı esitiw ha`m ritm qa`bilietin rawajlandırıw.

Oqiwshılarda muzıka tın`law ma`deniyatının` qag`ıydaların bekkemlep barıw

Sabaqtin' metodi: aralas

Sabaqqa kerakli qurallar:

- 1 klass o'qiw sabaqlig'gi
- Fortepiano
- Muzika sawatqanlig'ina kerakli qurallar.
- Muzika oyinlarina kerakli qurallar.
- Texnikaliq u'skeneler.
- Tarxatpa materiallar.
-

Sabaqtin' barisi

O'qiwshilar muzika shertiliwi astinda sabaqqa kiredi

.

Sho'lkemlestirish bo'lim: Uyge berilgen ta'psirmani soraw:

Tema: Tin'laymiz oying'a tusemiz

Ha'r qiyli xarakterdegi, ritm, o'lsheidegi oyin namalardi tin'latiw. Olardi sol namanin' xarakterine qaray oyin ha'reketlerin isletiw. Misali Uzbek xalq namalari Andijan pol'kası, Dilxiroj, Raqs, qaraqalpaq xalq naması Jarg'anat, F Nazarov Ju'riw marshı. ha'r bir namanı tin'lag'annan son` olarg'a taxlil etiw. Oqıwshı ha'r bir Oqıwshılarg'a namag'a oqıwshıg'a tu'sinik beriw kerek, ol qanday oyin, onin` tariyxı qayaqtan kelip shıqqanı, qanday minezge iye, onı kimler oynaydı. Bul oyınlardı SD diskta ko`rsetiw.

Namalardı tin'latıp, oynatıp SD diskte ko`rsetip bolg'annan son` oqıwshılarg'a temanı bekkemlew sorawlardı beriw.

- Qaysı xalq oyınların bilesiz?
- Martsh muzıkası astında kimler ju`redi?
- andijan pol'kası qanday oyın?
- Valsti kimler oynaydı?

Xor bolıp aytıw: N.Norxodjaev muzıkası T.Muminov so`zine «arsha bayramı» qosıg`ın u`yretiw. O`qıwshı qosıqtin' avtorlar xaqında aytıp beredi ha'm qosıqtı o`zi a'spab jardeminde aytıp yamasa CD diskta esitiredi, onin' mazmuni xarakterine tempine taxlil beredi.

«Sırqanaq qosıg`ın» yadqa tu`siriw.

Oqıwshıdan usı eki qosıqtın` uqsas ta`replerin soraw

- Archa bayramı qosıg`ı qaysı ma`wsimde ayıladı.?
- Sırg`anaq tebiw jıldın` qaysı ma`wsiminde boladı.?
- Archa bayramı qosıg`ın kimler atqaradı.?
- Sırg'anaqta kimler oynaydı.?

Toparda islesiw. Qis mawsimine baylanisli suwretlerdi beriw. Oqıwshılardı eki toparg'a bolıw. Taxtani ekige bolıp bir ta'repine << Arsha bayramı>> qosıg`ın, ekinshi ta'repine sırg'anaq qosıqlarin jazıp, oqıwshılarg'a ha'r bir qosıqqa tiyisli suwretti sol qosıqtin' astına qistiriw.

Sabaq jumag'i. O'qitiwshi sabaqti jumaqlap aktiv qatnasqan o'qiwshilarg'a maqtaw kartochkalari menen baxalaydi.

Uyge tapsirma "Biz baxitli balamiz" qosig'ina suwret salip keliw.

Tema: Muzikanin' siyqirli dunyasi. (4 sabaq)

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqtin' maqseti.

- O'qiwshilardi ertekler a'lemi arqali muzikali sayahatqa alip bariw.
- O'qiwshilarg'a ertek oyinlar arqali siyqirli na'ma, siyqirli dawislar, siyqirli a'sbaplar, siyqirli qo'siqlar ma'mleketlerine alip bariw arqali uyreti.
- O'qiwshilardin' muzikag'a bolg'an qizig'iwshilig'in rawajlandiriw ha'm qabilietin o'siriw.

Sabaqtin' metodi: aralas

Sabaqqa kerekli qurallar:

- 1 klass o'qiw sabaqlig'gi
- Fortepiano
- Muzika sawatqanlig'ina kerekli qurallar.
- Muzika oyinlarina kerekli qurallar.
- Texnikaliq u'skeneler.
- Tarxatpa materiallar.

Sabaqtin' barisi

O'qiwshilar muzika shertiliwi astinda sabaqqa kiredi.

Sho'lkemlestiriwshi bo'lim: Uyge berilgen ta'psirmani soraw:

Tema: Muzikanin' siyqirli dunyasi

O'qiwshilardi muzikanin' siyqirli dunyasi menen tanistiriwda ertek obrazlar, fantaziyalardan paydalaniw.

To'rt mamleket misalinda nama, dawis, oyin, qosiqlardi alip olardin' ha'r biri qaysisina siyqirli kemedede sayaxat etiw.

1 Nama mamleketinde 2 xarakterdegi na'ma tin'latiladi. Misali:

Sorawlar arqali olarg'a taxlil beriledi.

1 nama qanday nama? (Bayram, Navruz, Quyash, Guller h.t.b.)

2 nama qanday nama? (Guz, Jawin, Salqin, Sari japiraqlar h.t.b.)

2 mamleket dawislar menen tanistiriw.

Ha'r bir dawisqa missal esittiriw

Hayallar dawisi "Ha'yyiw"

Erler dawisi " "

Balalar dawisi: " "

So'rawlar: Qanday dawislardi bilesizler?

Dawislar neshege bo'linedi?

Qaysi qosiqqlar qanday dawislarda atqarildi?

3 mamleket Ayaq-oyin "Dilxiroj" "Shag'ala" oyinlarinin' video ko'rinsin ko'rsetiw, o'qiwshilar menen oyin xareketlerin takrarlawg'a xareket etiw.

4 mamleket Qosiq Sh.Atamuratov so'zine A.Sultanov muzikasina "Biz bazitli balamiz" qosig'in esittiriw CD diskta yamasa o'qitiwshi o'zi aspbata shertip ha'm aytip beriw kerek. Qosiqtin' avtorlari xaqqinda aytip beriw kerek. Ma'zmuni xarakterina taxlil jasaw. Qosiqti uyretiw. So'rawlar berip bekkemlew: Qosiqtin' avtorlari kim?

Qosiqti kimg'e arnap jazg'an?

Qosiq qanday xarakterge iye?

Toparlarda islesiw. Muzikanin' siyqirli dunyasi temasinda qaysi tema yag'niy siyqirli mamleket yadinda qalg'anlig'in suwretliw.

Sabaq jumag'i. O'qitiwshi sabaqti jumaqlap aktiv qatnasqan o'qiwshilarg'a maqtaw kartochkalari menen baxalaydi.

Uyge tapsirma "Biz baxitli balamiz" qosig'ina suwret salip keliw.

Tema: Muzikanin' siyqirli dunyasi. (5 sabaq)

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqtin' maqseti.

- O'qiwshilarga nama, oyin ,qosiq,dawis haqqinda berilgen bilimlerdi bekkemlew.

- O'qiwshilardin nota sozimliqlari haqqindagi bilimlerin bekkemlew
O'qiwshilardin' muzikag'a bolg'an qizig'iwshilig'in rawajlandiriw ha'm qabilietin o'siriw.

Sabaqtin' metodi: aralas

Sabaqqa kerekli qurallar:

- 1 klass o'qiw sabaqlig'gi
- Fortepiano
- Muzika sawatqanlig'ina kerekli qurallar.
- Muzika oyinlarina kerekli qurallar.
- Texnikaliq u'skeneler.
- Tarxatpa materiallar.

Sabaqtin' barisi

O'qiwshilar muzika shertiliwi astinda sabaqqa kiredi.

Sho'lkemlestiriwshi bo'lim: Uyge berilgen ta'psirmani soraw:

Muzika sawatxanligi

O'qiwshilardin aldingi sabaqta otken nota sozimliqlari haqqindagi bilimlerde bekkemlew. O'qiwshilarga taqatqan materyallardan putin, yarimliq, sherek, segizlik notalardin har qiyli rende qagdan qiyilgan suwretlerin berip, taqtani tortke bolip putin, yarim, sherek, segizlik dep jazip o'qiwshilarga har bir notanin astina tiyisli berilgen nota suwretlerin qistiriwi kerek.

Xor bolip aytiw

Sh. Atamuratov sozine A. Sultanov namasina

“Biz baxitli balamiz” qosigin takrarlaw uyreniw.

O'qiwshilardi ush toparga bolip har toparga bir kupletten aytirip naqiratti hamme birgelikte aytiw.

Sabaq jumag'i. O'qitiwshi sabaqti jumaqlap aktiv qatnasqan o'qiwshilarg'a maqtaw kartochkalari menen baxalaydi.

Uyge tapsirma Nota sozimliqlarin uyreniw

Tema Muzikali oyinlar ham qosiqlar(6 sabaq)

Sabaqti'n' blok – si'zi'lmasi'

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	Tema u'stinde islew	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma beriw	5 minut

Sabaqtin' maqseti.

O'qiwshilardi muzika oyinlari arqali oyin hareketlerine tusiriw
Oyinlardi hareketine qaray ayirip biliw. O'qiwshilarda do'retiwshilik qa'biliyeti, muzilag'a qizig'iwshilig'in rawajlandiriw.

O'qiwshilarda muzika tin'law madeniyatinin' qag'iydalarin bekkemlep bariw Оқыушыларды қосықлар арқалы тәбийятты танытыў.

Sabaqtin' metodi: aralas

Sabaqqa kerekli qurallar:

- 1 klass o'qiw sabaqlig'gi
- Fortepiano
- Muzika sawatqanlig'ina kerekli qurallar.
- Muzika oyinlarina kerekli qurallar.
- Texnikaliq u'skeneler.
- Tarxatpa materiallar.

Sabaqtin' barisi

O'qiwshilar muzika shertiliwi astinda sabaqqa kiredi.

Sho'lkemlestiriwshi bo'lim: Uyge berilgen ta'psirmani soraw:

TemaMuzikali oyinlar ham qosiqlar.

“Aq terekpe kok terek “ balalar xaliq oyinlari haqqinda aytip tusindiriw. Oyinnin mazmunin,hareketlerin tusindiriw,oyinnin CD dickda oyinin vediosin korsetriw,oyinnin tariyxi milliyliqi haqqinda aytip berip,bul temani bekkemlew ushin oqiwshega sorawlar beremiz.

-Bul oyindi kimler oynagan ?

-Bul oyindi qaytip oynagan ?

-Bul oyinda kimlerdi soraydi?

Xor bolip aytiw

R.Tolib sozine N.Norxudjaev muzikasina

“Birinshi qar jawganda” qosigin uyreniw.Bul qosiqtin sozlerinin mazmunin taliqlaydi, qosiqti oqitiwshi o'zi a'spab jardeminde aytip yamasa CD diskta esitiredi, onin' mazmuni xarakterine tempine taxlil beredi.

Muzika sawatqanligi

“Birinshi qar jawganda” qosiqtin avtorı kompozitor N.Norxudjaev haqqında aytip beriw.onin basqa balalar ushin arnap jazgan qosiqlarin CD diskda esittiriw ham temani bekkemlew ushin sorawlar beriw.

-N.Norxudjaev kim?

-N.Norxudjaevtin qanday qosiqlarin bilesiz?

-N.Norxudjaevtin qaysi qosigin uyrendinis?

Muzika tinlaw

Oqitiwshi asbapta oyın shigarmalardi ham qosiqlardi shertip oqiwshehilaridan qanday shigarma shertkenin sorap,keyin sol shigarmanin atqarilganin CD vedio korinisi menen korsetiw kerek.

Doretiwshilik xizmeti

Muzika tinalwda berilgen “Andijan polkasın” topardı ekige bolıp,birinshi toparga oyın häreketlerin isletip,ekinshi toparga asbaplardı berip shertkiziw kerek.

Sabaq jumag’i. O’qitiwshi sabaqtı jumaqlap aktiv qatnasqan o’qiwshılarg’a maqtaw kartochkalari menen baxalaydı.

Uyge tapsırma balalar xalıq oyınları haqqında bilip keliw.

TemaMuzikali oyınlar ham qosıqlar. (7 sabaq)

Sabaqtı’n’ blok – si’zi’lması’

t/s	Sabati’n’ basqı’shlari’	Waqı’t
1	Sho’lkemlestiriw bo’limi	2 minut
2	Kirisiw sa’wbeti	10 minut
3	Tema u’stinde islew	23 minut
4	Sabaqtı’ juwmaqlaw ha’m u’ygе tapsı’rma beriw	5 minut

Sabaqtin’ maqseti.

Oqiwshılarda muzikali oyınlar ham qosıqlar haqqındagı bilimin bekkemlew

Oqiwshılarga “Manlay shertpek” oyın qosıgı haqqında aytip beriw.

O’qiwshılarda do’retiwshilik qa’bilietti, muzılag’a qizig’iwshilig’in rawajlandiriw.

O’qiwshılarda muzika tin’law madeniyatinin’ qag’iydaların bekkemlep bariw

Sabaqtin’ metodi: aralas

Sabaqqa kerekli qurallar:

- 1 klass o’qiw sabaqlig’gi
- Fortepiano
- Muzika sawatqanlig’ına kerekli qurallar.
- Muzika oyınlarına kerekli qurallar.
- Texnikalıq u’skeneler.
- Tarxatpa materiallar.
-

Sabaqtin’ barisi

O’qiwshılar muzika shertiliwi astında sabaqqa kiredi.

Sho’lkemlestiriwshi bo’lim: Uyge berilgen ta’psirmani soraw:

Tema muzikali oyınlar ham qosıqlar

“Manlay shertpek “ balalar xalıq oyınları haqqında aytip tusindiriw. Oyinnin mazmunin,häreketlerin tusindiriw,oyinnin CD dickda oyınin vediosin korsetriw,oyinnin tariyxı milliyligi haqqında aytip berip,bul temani bekkemlew ushin oqiwshıgа sorawlar beremiz.

- Bul oyindi kimler oynagan ?
- Bul oyindi qaytip oynagan ?

Xor bolip aytiw

S.Palwanov muzikasina jazilgan “Manlay shertpek “ qosigin uyreniw.Bul qosiqtin sozlerinin mazmunin taliqlaydi, qosiqti oqitiwshi o’zi a’spab jardeminde aytip yamasa CD diskta esitiredi, onin’ mazmuni xarakterine tempine taxlil beredi.

Muzika sawatqanligi

“Manlay shertpek “ qosiqtin avtori kompozitor S.Palwanov haqqinda aytip beriw.onin basqa balalar ushin arnap jazgan qosiqlarin CD diskda esittiriw ham temani bekkemlew ushin sorawlar beriw.

- S.Palwanov kim?
- S.Palwanov qanday qosiqlarin bilesiz?
- S.Palwanov qaysi qosigin uyrendinis?

Muzika tinlaw

Oqitiwshi asbapta oyin shigarmalardi ham qosiqlardi shertip oqiwshilardan qanday shigarma shertkenin sorap,keyin sol shigarmanin atqarilganin CD vedio korinisi menen korsetiw kerek.

Doretiwshilik xizmeti

Muzika tinlawda berilgen

P.Mumin sozineD.Omonullaeva muzikasina “Fil” qosigin topardi ekige bolip,birinshi toparga oyin hareketlerin isletip,ekinshi toparga asbaplardi berip shertkiziw kerek.

Sabaq jumag’i. O’qitiwshi sabaqti jumaqlap aktiv qatnasqan o’qiwshilarg’a maqtaw kartochkalari menen baxalaydi.

Uyge tapsirma balalar xaliq oyinlari haqqinda bilip keliw.

Birinshi klass

III-sherek

Tema: Muzıka a`lemine sayahat

18-19 sabaq Qosıq bizdi qay jerge alıp baradı?

Nota Sawatı: Ses qatarları

Muzıka tın`lan`: Men kishkene balaman qosıg`ı

**Qosıq u`yren:** «Pianino» qosıg`ı

Sabaqtın` maqseti:

- Qosıq haqqında mag`lumat beriw;
- Qosıqlar a`lemi haqqında tu`sinik beriw;
- Ses qatarları haqqında mag`lumat beriw;
- Ritm menen da`p.

Sabaq quralı:

- 1 klass muzıka sabaqlıg`ı;
- texnikalıq uskeneler;
- da`p, pianino muzıka a`sbapları;
- «teksheme-tekshe» metodi;
- xoshametlewshi kartochkalar.

Sabaqtın` barısı:

Klassg`a kirip oqıwshılardı refleksiya usılı arqalı ekinshi sherektegi qosıqlardı soraw juwap menen takirarlanadı. Bunda oqıtıwshı basqa da usıldan paydalanıwg`a boladı. Bunda to`mendegishe sorawlar beriliwi mumkin:

- Biz qanday namalardı bilemiz?
- Qanday oyunlar bar?
- Bizge qanday qosıqlar u`naydı? Atqarıp beresizbe?

- Qis ma`wsimi haqqında qanday qosıqlar u`yrendin`iz?

Klass taxtasında taza tema jazılğ`an, yamasa slaydda jazılğ`an ha`m de temag`a say kartinalı suwret bolıwı kerek.

Balalardan «aqlıy xujim» arqalı suwrettegi ko`rinisti aytıwın soraymız.

Dawıs shınıqtıramız. U`nli dawıslarda birinshi oktava do notasınnan 2 oktava do notasına shekem ayttıramız. Ha`m de ses qatarlarını balalarg`a teksheme-tekshe» metodi arqalı notalardı jaylasıwın tu`sintirip birgelikte aytamız.

Birgelikte qosıq atqarıw. Da`slep oqıtıwshı Pianino qosıg`ın avtorları suwretlerini ko`rsetip qısqa olar haqqında aytıp o`tedi. Keyin qosıqtı o`zi atqarıp qosıq mazmunın pianino muzıka a`sbepında atqarıp beredi.

Balalarg`a buwınlarg`a bo`lip qosıqlardı xarakteri menen u`yretiledi.

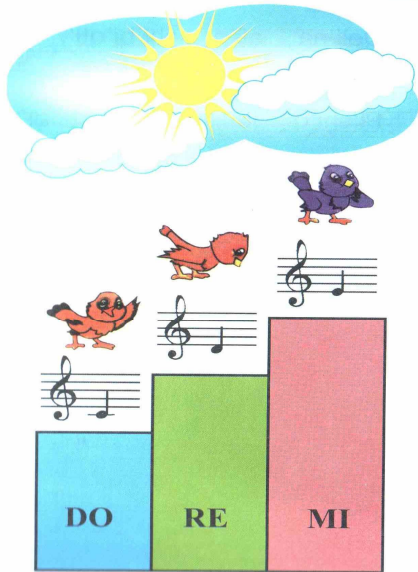
**Muzıka tın`law.** Q.Zaretdinovtın` Men kishkene balaman qosıg`ın atqarıp yamasa audio, video, MP 3 texnika quralları ja`rdeminde tın`latamız. Qosıqtın` mazmunın tu`sindiremiz, manisın ko`z aldına sawleleniwin sho`lkemlestiriw maqul. Mumkinshilik bolsa onın` ko`rinisin mul`tfil`mlerdegi ko`rinis menen qosıp montajlap qosıq esittiriliwi barısında sol ko`rinis bolsa balalar qosıqtı jaqsı o`zlestirip ondag`ı ta`rbiyalıq a`hmiyetke iye bolğ`an so`zlerdi o`zlerine sin`diredi ha`m sabaq mazmung`a iye bolıwına erisemiz.

Sawbetlesiw. Qosıqlar a`lemi haqqında gurrin` o`tkeremiz. Onın` sehirli a`lemi, qosıq bizlerdi qay jerge alıp baradı? Siyaqlı joqarıda berilgen sorawlar ja`rdeminde qısqa sawbetlesiledi.

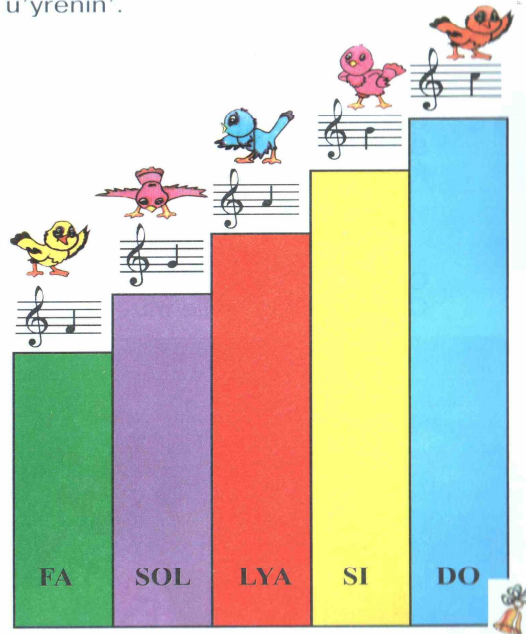
**Do`retiwshilik jumıs.** 1. Balalar o`zleri qosıq bizdi qay jerge alıp ketedi? atamasında erkin pikirin ayttırıw ha`m de xoshametlenedi.

2. Pianino qosıg`ını obrazlı etip atqarıw.

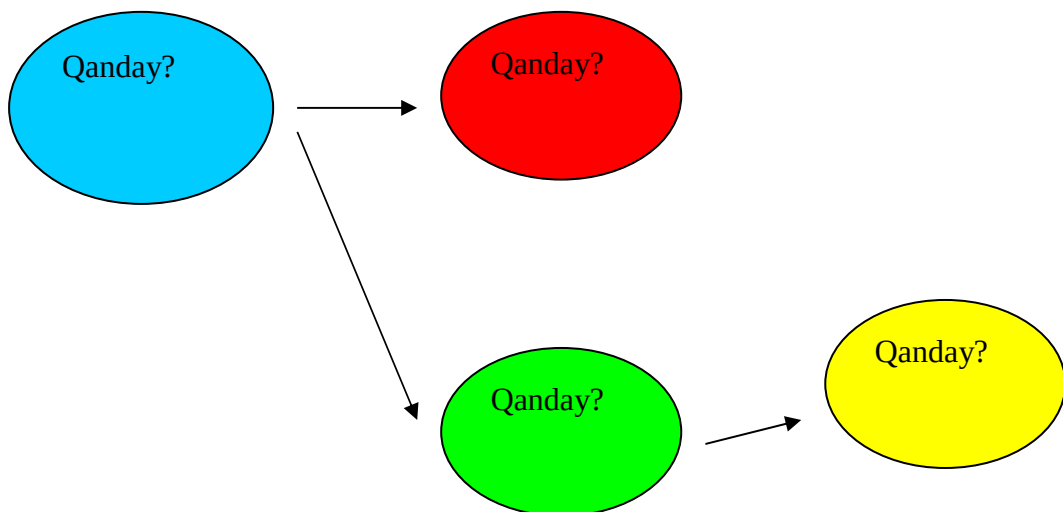
MUZI'KADAG'I' SESLER
TO'MENDEGI ATLAR MENEN
ATALADI':
DO-RE-MI-FA-SOL-LYA-SI.

Seslerdin' attari'n shepten won'g'a
ha'm won'nan shepke qaray ayti'p
u'yrenin'.

Sabaqtı bekkemlew. Sabaqta o`tilgen sabaq formaları nama tın`law, qosıq haqqında, muzıka haqqındag`ı mag`lumatlardı juwmaqlastırg`an jag`dayda bar qatar «Qanday» metodu arqalı oqıwshılardı sabaktı bekkemleyemiz. Bunday metodlardı ren`li balalarg`a jag`ımlı ren`li fonlardan paydalanıwımız maqsetke muapıq. Sebebi olarda ren`lerge qızıg`ıw payda etedi. Ol sharshalarg`a sorawlarg`a juwaplar, juwaptan soraw jasap og`an juwaplar keltiremiz.

**Sabaq juwmag`ı.** Sabaqta oqıwshılardı bahalaymız xa`m de xoshametleyemiz.

**U`y waziypasi.** Pianino qosıg`ın yad alıw, ses qatarları haqqında aytıp beriw, qosıq haqqında soylep beriw.

Tema: Muzıka a`lemine sayahat

20-21 sabaq Oyin bizdi qay jerge alıp baradı?

Nota Sawatı: Ritm

**Qosıq u`yren:** «Sırg`anaq» qosıg`ı

Muzıka tın`lan`: Da`p usılları

Sabaqtın` maqseti:

- Muzıkalı oyunlar, ritm haqqında tu`sinik beriw;
- Ritm menen qadem taslap juriw;
- Oyınlarda ritmge say qosıq.
- Oyin haqqında mag`lumat beriw;
- Qosıqlar a`lemi haqqında tu`sinik beriw;
- Ritm menen da`p.

Sabaq quralı:

- 1 klass muzıka sabaqlıg`ı;
- texnikalıq uskeneler;
- da`p, baraban, pianino muzıka a`sbapları,;
- xoshametlewshi kartochkalar.

Sabaqtın` metodı:

«aqılıy xujim», sawbet, «qanday?», «rebus»

Sabaqtın` barısı:

Klassg`a kirip oqıwshılardı o`tken tema boyınsha refleksiya usılı arqalı sawbet, «qanday?», «rebus» metodı arqalı alding`ı sabaqtı esleyemiz, qosıqtı atqartıramız ha`m de bahalaymız. Qosımsha sorawlar beriliwi mumkin:

Klass taxtasında taza tema jazılg`an, yamasa slaydda jazılg`an ha`m de temag`a say marshlı oyun tu`sip atırg`an suwret bolıwı kerek.

Balalardan «aqlıy xujim» arqalı suwrettegi ko`rinisti aytıwdı soraymız.

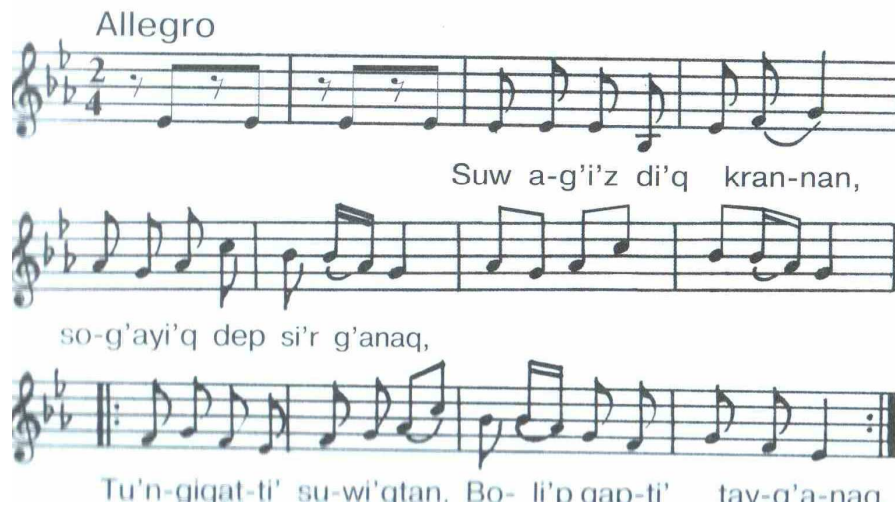

Dawıs shınıqtıramız. Da`slep notalarda keyin u`nli dawıslarda balalar dawıs diapozonında birinshi oktava do notasınnan 2 oktava do notasına shekem ayttıramız. Qol shappatlaw arqalı ha`m de pianino muzıka a`sbaı arqalı gamma oynaladı ha`m birgelikte aytamız.

Birgelikte qosıq atqarıw. Da`slep oqıtıwshı kompozitor K.Abdullaev haqqında tanıtırıp onın` avtorlıg`ındag`ı «Sırg`anaq» qosıg`ın pianino muzıka a`sbeında atqarıp, qosıq mazmunın aqlıy xujim arqalı soraw-juwap etip balalardı aqlıy jaqtan tayarlaydı ma`nisin analizlaydı ha`m de qosıqtı buwınlarg`a bo`lip qosıqlardı xarakteri menen u`yretiledi.

SI'RG'ANAQ

D'.Sa'rsenbaev so'zi K.Abdullaev muzi'kasi'

Muzıka tın'law. Da`p usılları namasını da`pte yamasa video-audio texnika quralları ja`rdeminde tın'latamız. Da`ptin` ritmi haqqında tu`sintiremiz, qol shapalaqları arqalı birgelikte ritmg`a iye bolamız. Sonın`day qosıq menen birge oyıng`a o`z jayında turıp didaktikalıq xa`reketler menen fal`tset lya,lya,lya,...de,de,de siyaqlı buwınlar menen birge aytamız.

Sawbetlesiw. Oyunlar bizdi qay jerge alıp baradı? atamasında gurrin` o`tkeremiz. Oyunlardı qanday ahmiyeti bar ekenligi haqqında qısqa sawbetlesiledi.

**Do`retiwshilik jumıs.** 1. Balalar o`zleri oyun bizdi qay jerge alıp ketedi? atamasında erkin pikirın ayttırıladı.

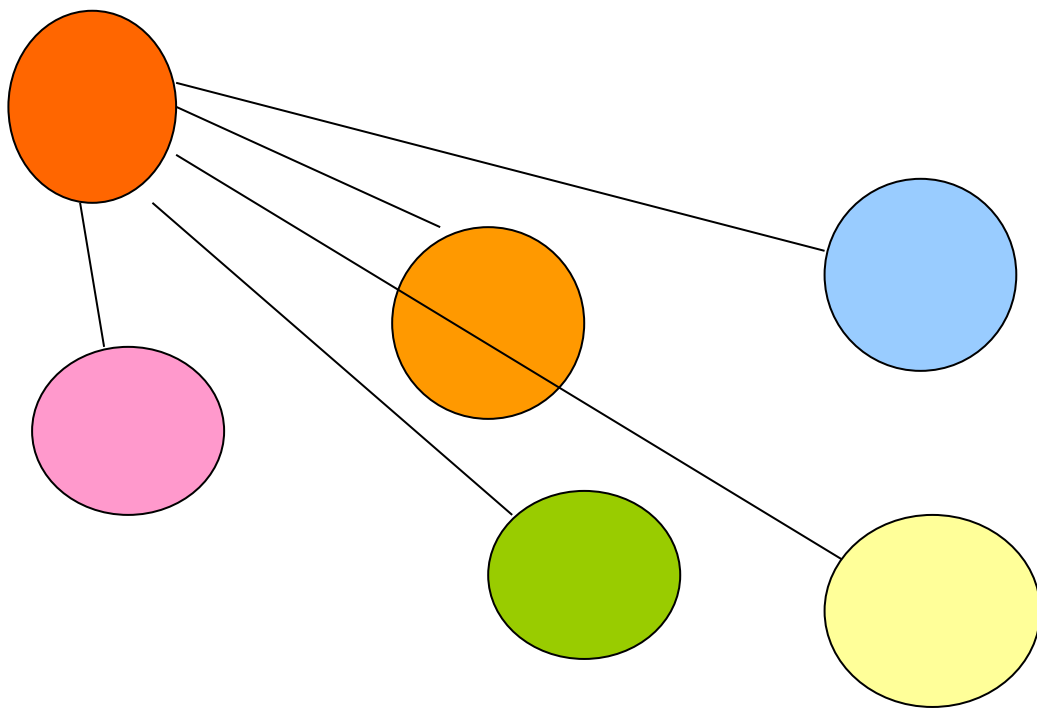
2. Sırg`anaq qosıg`ını obrazlı etip atqarıw.

3. Topardı ushge bolıp olarg`a at qoyıladı ( m/s pıshıqlar, maymıllar, lala guller, skripkashılar, duwtarshılar h.t.b.) ha`r bir topardıń bir oqıwshı ritm qag`ıw( baraban, da`p muzıka a`sbapı arqalı) qasındag`ılar qol shappatları arqalı qosılıp ritmg`a tu`siw kerek boladı. Bul oyun gelme-gel a`melge asırıladı. Qaysı topar jaqsı atqarsa kartochka menen xoshametlenedi.

Sabaqtı bekkemlew. Sabaqta o`tilgen sabaq formaları nama tın'law, qosıq haqqında, muzıka haqqındag`ı mag`lumatlardı juwmaqlastırg`an jag`dayda bar qatar «Klaster» metodı arqalı «Quyash» formasında oqıwshılardı sabaktı bekkemleymiz. Bunday metodlardı balalardıń juwaplarınan kelip shıg`ıp olardıń juwaplarını taxtag`a itibar

berip jazılsa olarda maqtanış sezimleri payda boladı ha`m de ja`ne de sabaqqa tırısqaqlıg`ı asadı.

Olarg`a ren`li kartochkaları menen mag`ripatlanadı sebebi olarda ren`lerge qızıg`ıw do`retiwshilikti rawajlanıwı, quwanış sezimlerini payda etedi.

**Sabaq juwmag`ı.** Sabaqta oqıwshılardı bahalaymız xa`m de xoshametleyemiz.

**U`y waziypası.** Sırg`anaq qosıg`ın yad alıw, ritm haqqında aytıp beriw ha`m de ritmg`a tuse alıw, qosıq haqqında soylep beriw.

Tema: Muzıka a`lemine sayahat

22-23 sabaq Muzıka bizin` o`mirimiz

Nota Sawatı: Lad

Muzıka tın`lan`: «So`zsiz muzıka»

**Qosıq u`yren:** «Biz baxıtlı balamız» qosıg`ı

Sabaqtın` maqseti:

- Muzıka bizin` o`mirimizdin` ullı bir bo`legi ekenligin tu`sindiriw;
- Qosıq ladları haqqında tusinik beriw;
- Major ha`m minor ladları haqqında mag`lumatqa iye bolıw;
- qosıq mazmunın o`zlerinde tuyiw

Sabaq quralı:

- 1 klass muzıka sabaqlıg`ı;
- texnikalıq uskeneler;
- pianino muzıka a`sbapları;
- xoshametlewshi kartochkalar.

Sabaqtın` metodu:

«aqılıy xujim», sawbet, «qanday?», «rebus»

Sabaqtın` barısı:

Klassg`a kirip oqıwshılarda motivatsiya payda etemiz bunın` ushın o`tilgen sabaqtag`ı temanı ha`r qıylı metodlar ja`rdeminde juwap beriledi. Reflektsiya usılı arqalı ritmlı muzıa shertiledi, balalar esleydi ha`m de sabaqqa qızıg`ıwı asadı. Bunday usılda taza tema o`tiw ushın dıqqatı asadı.

Klass taxtasında taza tema jazılğ`an bolıwı kerek.

Balalardan «aqılıy xujim» arqalı o`tilgen temanı bugingi temag`a baylanıstıradı. Onın` uqsaslıg`ı, ayırmashılıg`ın haqqında soraw-juwap etiledi.

Qosi'q u'yrenemiz

BIZ BAXI'TLI' BALAMI'Z

h. Atamuratova so'zi
'Sultanov muzi'kasi'

Biz baxi'tli' balami'z,
Ashi'lg'an gu'l lalami'z,
Mektebime ha'r ku'ni.
Keshikpesten barami'z.

Jan'lati'p biz qosi'qti',
Jan'artami'z jasli'qti',
Bizler ba'rha su'yemiz,
Tuwi'p wo'sken jerimdi.

Ustazi'mi'z ag'ami'z,
Bizdi jaqsi ko'redi,
U'yretip ko'p wo'nerdi,
Bilimlerin beredi.

Nota Sawati: Lad haqqında tusinik beremiz, qosıqlarda minor ladında qanday nama, qosıqlar boladı, qanday q, namalar minor ladında boladı, olardı qalay ayıramız, qanday keypiyatta boladı sorawlarına tınıq ha'm qısqa mag`lumat beriledi. Og`an mısallar menen to`mendegishe mısallar beremiz.

TAPSI'RMA

Di'qqat penen ti'nlan' ha'm tabi'n':

Mug'allim to'mendegi yeki mi'saldan qaysi'si'n aytti'?

Bul mi'saldan yen' uzi'n seslerdi qol ko'terip ko'rsetin':

Bul ses qatari'nda jetpey ati'rg'an sesti dawi's penen ayti'p tolti'ri'n'.

Baxıtlı balalar haqqında tusindirip so`zlerini buvınlarg`a bo`lip u`yretemiz. Aldın mug`allim keyin oqıwshılar ta`kirarlaydılar. Bir kupletini u`yrenip bolg`andan keyin muzıka a`sbapı menen qosılıp shertiledi.

Dawıs shınıqtıramız. U`nli dawıslarda birinshi oktava do notasınnan 2 oktava do notasına shekem ayttıramız. Ha`m de ses qatarlarını balalarg`a teksheme-tekshe» metodi arqalı notalardı jaylasıwın tu`sintirip birgelikte aytamız.

Birgelikte qosıq atqarıw. Da`slep oqıtıwshı «Biz baxıtlı balamız» qosıg`ın avtorları suwretlerini ko`rsetip qısqa olar haqqında aytıp o`tedi. Keyin qosıqtı o`zi atqarıp qosıq mazmunın pianino muzıka a`sbepında atqarıp beredi.

Balalarg`a buvınlarg`a bo`lip qosıqlardı xarakteri menen u`yretiledi.

**Muzıka tın`law.** P.İ.Chaykovskiydın` «So`zsiz muzıka» namasın pianinoda atqarıp tın`latamız. Qosıqtın` mazmunın manisın ko`z aldına sawleleniwin talap etemiz ha`m de o`zlerine soyletemiz. U`qsaslıq metodınan paydalanıp tolıqlatamız. Chaykovskiydın` balalıq kunleri haqqında balalardı tasawirin ken`eytemiz.

Sawbetlesiw. Muzıka bizin` o`mirimizdegi ahmiyeti haqqında qısqa sawbet o`tkeremiz.

**Do`retiwshilik jumıs.** 1. Muzıkanın` o`mirge qanday ahmiyeti barlıg`ın soraw juwaplar o`tkeremiz, o`tilgen temalar boyınsha olardı bekkemlewshi sorawlar beriledi.

2. «Biz baxıtlı balamız» qosıg`ın obrazlı etip atqarıw.

Sabaqtı bekkemlew. Sabaqta o`tilgen sabaq formaları nama tın`law, qosıq haqqında, muzıka haqqındag`ı mag`lumatlardı juwmaqlastırğ`an jag`dayda bar qatar «Qanday» metodi arqalı oqıwshılardı sabaktı bekkemleyemiz. Bunday metodlardı ren`li balalarg`a jag`ımlı ren`li fonlardan paydalanıwımız maqsetke muapıq. Sebebi olarda ren`lerge qızıg`ıw payda etedi. Ol sharshalarg`a sorawlarg`a juwaplar, juwaptan soraw jasap og`an juwaplar keltiremiz.

**Sabaq juwmag`ı.** Sabaqta oqıwshılardı bahalaymız xa`m de xoshametleyemiz.

**U`y waziypasi.** «Biz baxitli balamiz» qosig`in yad aliw, lad xaqqında qosiq mazmunın ayırıw, Muzıka bizin` o`mirimiz haqqında soylep beriw.

Tema: Muzıka a`lemine sayahat

24-25 sabaq Biz su`ygen a`sbaplar?

Nota Sawatı: Ritm

**Qosiq u`yren: «Chegarachi»** qosig`ı

Muzıka tın`lan`: “Ag`ash saldat oyini” P.I.Cayakovskiy

Sabaqtın` maqseti:

- Muzıkalı a`sbaplar haqqında tu`sinik beriw;
- Kompozitor G`.Amaniyazov haqqında mag`lumat beriw;
- Muzıka a`sbapları haqqında tu`sinik beriw;
- Watan ximayashıları haqqında tu`sinik beriw.

Sabaq quralı:

- 1 klass muzıka sabaqlıg`ı;
- texnikalıq uskeneler;
- baraban, qashqar rubabı, pianino muzıka a`sbapları;
- kompozitor portreti;
- xoshametlewshi kartochkalar.

Sabaqtın` metodi:

«aqılıy xujim», sawbet, «qanday?», «rebus»

Sabaqtın` barısı:

Klassg`a kirip oqıwshılardı o`tken tema boyınsha refleksiya isleybiz. Sawbet, «qanday?», «rebus» metodi arqalı alding`ı sabaqtı esleybiz, qosıqtı atqartıramız ha`m de bahalaymız. Qosımsha sorawlar beriliwi mumkin:

Slaydda kompozitor suwreti ha`m gippersılka menen kompozitordın` qosıg`ı ha`m namasın esittiremiz. Bes minut esitedi. Mazmunın ashıp beriwshi suwretlerdi slayd ja`rdeminde ko`rsetip chegarashılar olardıń xızmetleri, Watan haqqında soylep berip tu`sinik payda etemiz.

Balalardan «aqlıy xujim» arqalı suwrettegi ko`rinisti aytıwdı soraymız.

Nota sawatı: Qashqar rubabı haqqında mag`lumat beremiz. Onın` perdeleri, qaysı xalıqtın` muzıka a`sbapı ekenligin tu`sindiremiz.

Dawıs shınıqtıramız. Da`slep notalarda keyin u`nli dawıslarda balalar dawıs diapozonında birinshi oktava do notasınnan 2 oktava do notasına shekem ayttıramız. Qol shappatlaw arqalı ha`m de pianino muzıka a`sbapı arqalı gamma oynaladı ha`m birgelikte aytamız.

Birgelikte qosıq atqarıw. Da`slep oqıtıwshı kompozitor K.Abdullaev haqqında tanıtırıp onın` avtorlıg`ındag`ı «**Chegarachi**» qosıg`ın pianino muzıka a`sbepında atqarıp, qosıq mazmunın aqlıy xujim arqalı soraw-juwap etip balalardı

aqiliy jaqtan tayarlaydı ma`ninin analizlaydı ha`m de qosıqtı buwınlarg`a bo`lip qosıqlardı xarakteri menen u`yretiledi.

**Muzıka tın`law.** Kewilim tasadı qosıg`ın video-audio texnika quralları ja`rdeminde tın`latamız. Rubab muzıka asbapında kishi nama eittiriledi.

Sawbetlesiw. Biz su`ygen a`sbaplar? atamasında gurrin` o`tkeremiz. Muzıka a`sbaplardı ahmiyetin qısqa analizlaymız.

**Do`retiwshilik jumıs.** 1. Rebus metodı ja`rdeminde muzıka a`sbaplarına so`zlik jasaymız.

2. O`tilgen qosıqtı birge atqaramız

3. Balalar akvarium metodı ja`rdeminde 4 oqıwshı ha`r qayısı bir muzıka a`sbapı bolıp onın` dawısı, shertiliwin ko`rsetip beredi.

Olardıń atwını atıraptag`ı balalar qadag`alap o`zlerine mag`lumat aladılar.

Sabaqtı bekkemlew. Sabaqta o`tilgen sabaq formaları nama tın`law, qosıq haqqında, muzıka haqqındag`ı mag`lumatlardı juwmaqlastırg`an jag`dayda bar qatar «Klaster» metodı arqalı «Quyash» formasında oqıwshılardı sabaktı bekkemleymız. Bunday metodlardı balalardıń juwaplarınan kelip shıg`ıp olardıń juwaplarını taxtag`a itibar berip jazılsa olarda maqtanış sezimleri payda boladı ha`m de ja`ne de sabaqqa tırısqaqlıg`ı asadı. O`tilgen qosıqtı birge atqaramız

**Sabaq juwmag`ı.** Sabaqta oqıwshılardı bahalaymız xa`m de xoshametleymız.

**U`y waziypası. Berilgen qosıqtı** yad alıw, rubab muzıka a`sbapı haqqında aytıp beriw, kompozitor haqqında soylep beriw.

Tema: Muzıka a`lemine sayahat

24-25 sabaq Biz su`ygen a`sbaplar?

Nota Sawatı: Ritm

**Qosıq u`yren:** «Chegarachi» qosıg`ı

Muzıka tın`lan`: “Ag`ash saldat oyini” P.I.Cayakovskiy

Sabaqtın` maqseti:

- Muzıkalı oyunlar, ritm haqqında tu`sinik beriw;
- Ritm menen qadem taslap juriw;
- Oyınlarda ritmge say qosıq.
- Oyin haqqında mag`lumat beriw;
- Qosıqlar a`lemi haqqında tu`sinik beriw;
- Kompozitor P.Cayakovskiy haqqında mag`lumat beriw;
- Watan ximayashıları haqqında tu`sinik beriw.

Sabaq quralı:

- 1 klass muzıka sabaqlıg`ı;
- texnikalıq uskeneler;
- baraban, pianino muzıka a`sbapları;
- kompozitor portreti;
- xoshametlewshi kartochkalar.

Sabaqtın` metodi:

«aqılıy xujim», sawbet, «qanday?», «rebus»

Sabaqtın` barısı:

Klassg`a kirip oqıwshılardı o`tken tema boyınsha refleksiya usılı arqalı sawbet, «qanday?», «rebus» metodi arqalı alding`ı sabaqtı esleyemiz, qosıqtı atqartıramız ha`m de bahalaymız. Qosımsha sorawlar beriliwi mumkin:

Klass taxtasında taza tema jazılğ`an, yamasa slaydda jazılğ`an ha`m de temag`a say marshlı oyun tu`sip atırg`an suwret bolıwı kerek.

Balalardan «aqılıy xujim» arqalı suwrettegi ko`rinisti aytıwdı soraymız.

Dawis shınıqtıramız. Da'slep notalarda keyin u`nli dawıslarda balalar dawıs diapozonında birinshi oktava do notasınnan 2 oktava do notasına shekem aytıramız. Qol shappatlaw arqalı ha`m de pianino muzıka a`sbapı arqalı gamma oynaladı ha`m birgelikte aytamız.

Slaydda kompozitor suwreti ha`m gipperssılka menen kompozitordın` qosıg`ı ha`m namasın esittiremiz. Bes minut esitedi. Mazmunın ashıp beriwshi suwretlerdi slayd ja`rdeminde ko`rsetip chegarashılar olardıń` xızmetleri, Watan haqqında soylep berip tu`sinik payda etemiz.

Balalardan «aqlıy xujim» arqalı suwrettegi ko`rinisti aytıwdı soraymız.

Nota sawatı: Qashqar rubabı haqqında mag`lumat beremiz. Onın` perdeleri, qaysı xalıqtın` muzıka a`sbapı ekenligin tu`sindiremiz.

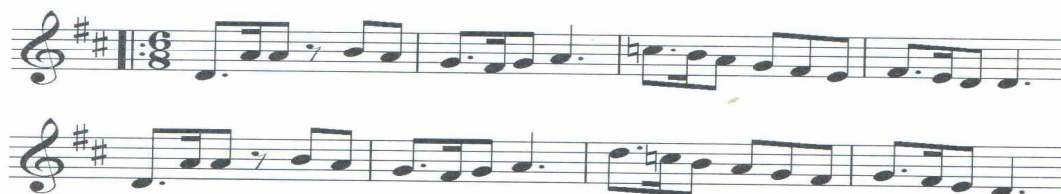
Dawis shiniqtiramiz. Da'slep notalarda keyin u`nli dawislarda balalar dawis diapozonında birinshi oktava do notasinnan 2 oktava do notasına shekem ayttıramız. Qol shappatlaw arqalı ha`m de pianino muzıka a`sbapı arqalı gamma oynaladı ha`m birgelikte aytamız.

Birgelikte qosıq atqarıw. Da'slep oqıtıwshı kompozitor K.Abdullaev haqqında tanıtırıp onın` avtorlıg`ındag`ı «**Chegarachi**» qosıg`ın pianino muzıka a`sbepında atqarıp, qosıq mazmunın aqılıy xujim arqalı soraw-juwap etip balalardı aqılıy jaqtan tayarlaydı ma`nisin analizlaydı ha`m de qosıqtı buwınlarg`a bo`lip qosıqlardı xarakteri menen u`yretiledi.

**Muzıka tın`law.** Kewilim tasadı qosıg`ın video-audio texnika quralları ja`rdeminde tın`latamız. Rubab muzıka asbapında kishi nama eittiriledi.

MUZIKANI'N' TIYKARI' NAMA.

«Ayaq woyi'n» namasi'n ti'n'lan'.

Sawbetlesiw. Biz su'ygen a'sbaplar? atamasında gurrin` o'tkeremiz. Muzıka a'sbaplardı ahmiyetin qısqa analizlaymız.

**Do`retiwshilik jumıs.** 1. Rebus metodı ja`rdeminde muzıka a'sbaplarına so`zlik jasaymız.

2. O`tilgen qosıqtı birge atqaramız

3. Balalar akvarium metodı ja`rdeminde 4 oqıwshı ha`r qayısı bir muzıka a'sbapı bolıp onın` dawısı, shertiliwin ko`rsetip beredi.

Olardın` atwını atıraptag`ı balalar qadag`alap o`zlerine mag`lumat aladılar.

Sabaqtı bekkemlew. Sabaqta o`tilgen sabaq formaları nama tın`law, qosıq haqqında, muzıka haqqındag`ı mag`lumatlardı juwmaqlastırg`an jag`dayda bar qatar «Klaster» metodı arqalı «Quyash» formasında oqıwshılardı sabaktı bekkemleymız. Bunday metodlardı balalardın` juwaplarınan kelip shıg`ıp olardın` juwaplarını taxtag`a itibar berip jazılsa olarda maqtanış sezimleri payda boladı ha`m de ja`ne de sabaqqa tırısqaqlıg`ı asadı. O`tilgen qosıqtı birge atqaramız

**Sabaq juwmag`ı.** Sabaqta oqıwshılardı bahalaymız xa`m de xoshametleymız.

U'y waziypası. Berilgen qosıqtı yad alıw, rubab muzıka a'sbapı haqqında aytıp beriw, kompozitor haqqında soylep beriw.

Tema: Muzika a`lemine sayahat

26 sabaq Баклау

Tema: Muzika a`lemine sayahat

27-28 sabaq Xosh namali a`sbaplar?

Nota Sawati: Barliq muzika a`sbaplar

**Qosiq u`yren:** «Ta`y-ta`y bala, ta`y bala» qosig`ı

Muzika tın`lan`: Kewilli g`azlar

Sabaqtın` maqseti:

- Muzikalı a`sbaplar haqqında tu`sinik beriw;
- Muzika a`sbapları haqqında tu`sinik beriw;
- Watan ximayashıları haqqında tu`sinik beriw.

Sabaq quralı:

- 1 klass muzika sabaqlıg`ı;
- texnikalıq uskeneler;
- baraban, qashqar rubabı, pianino muzika a`sbapları;
- xoshametlewshi kartochkalar.

Sabaqtın` metodu:

«aqılıy xujim», sawbet, «qanday?», «rebus»

Sabaqtın` barısı:

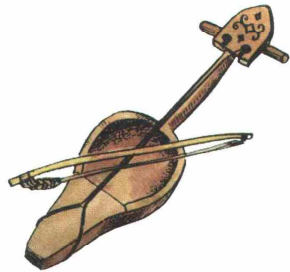
Klassg`a kirip oqıwshılardı o`tken tema boyınsha refleksiya isleybiz. Sawbet, «qanday?», «rebus» metodu arqalı aldındı sabaqtı esleybiz, qosıqtı atqartıramız ha`m de bahalaymız. Qosımsha sorawlar beriliwi mumkin:

Slaydda kompozitor suwreti ha`m gippersılka menen kompozitordın` qosıg`ı ha`m namasın esittiremiz. Bes minut esitedi. Mazmunın ashıp beriwshi suwretlerdi slayd ja`rdeminde ko`rsetip chegarashılar olardıń xızmetleri, Watan haqqında soylep berip tu`sinik payda etemiz.

Balalardan «aqılıy xujim» arqalı suwrettegi ko`rinisti aytıwdı soraymız.

Nota sawatı: Muzıka a`sbapları haqqında mag`lumat beremiz. Onın` perdeleri, qaysı xalıqtın` muzıka a`sbapı ekenligin tu`sindiremiz.

**QARAQALPAQ MILLİY SAZ A'SBAPLARI'
MENEN TANI'SI'N'.**

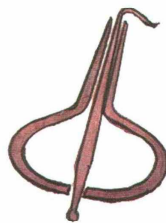
QOBI'Z

DUWTAR

GIRJEK

SHI'N'QOBI'Z

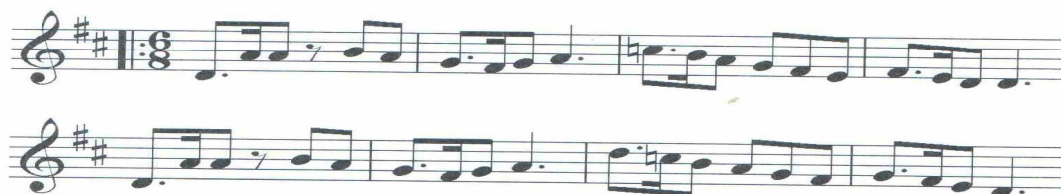
Dawıs shınıqtıramız. Da`slep notalarda keyin u`nli dawıslarda balalar dawıs diapozonında birinshi oktava do notasınnan 2 oktava do notasına shekem ayttıramız. Qol shappatlaw arqalı ha`m de pianino muzıka a`sbapı arqalı gamma oynaladı ha`m birgelikte aytamız.

Birgelikte qosıq atqarıw. Da`slep oqıtıwshı kompozitor K.Abdullaev haqqında tanıstırıp onın` avtorlıg`ındag`ı «**Chegarachi**» qosıg`ın pianino muzıka a`sbepında atqarıp, qosıq mazmunın aqılıy xujim arqalı soraw-juwap etip balalardı aqılıy jaqtan tayarlaydı ma`nisin analizlaydı ha`m de qosıqtı buwınlarg`a bo`lip qosıqlardı xarakteri menen u`yretiledi.

**Muzıka tın`law.** Kewilim tasadı qosıg`ın video-audio texnika quralları ja`rdeminde tın`latamız. Rubab muzıka asbapında kishi nama eittiriledi.

MUZIKANI'N' TIYKARI' NAMA.

«Ayaq woyi'n» namasi'n ti'n'lan'.

Sawbetlesiw. Biz su'ygen a'sbaplar? atamasında gurrin` o'tkeremiz. Muzıka a'sbaplardı ahmiyetin qısqa analizlaymız.

**Do`retiwshilik jumıs.** 1. Rebus metodı ja`rdeminde muzıka a'sbaplarına so`zlik jasaymız.

2. O`tilgen qosıqtı birge atqaramız

3. Balalar akvarium metodı ja`rdeminde 4 oqıwshı ha`r qayısı bir muzıka a'sbapı bolıp onın` dawısı, shertiliwin ko`rsetip beredi.

Olardın` atwını atıraptag`ı balalar qadag`alap o`zlerine mag`lumat aladılar.

Sabaqtı bekkemlew. Sabaqta o`tilgen sabaq formaları nama tın`law, qosıq haqqında, muzıka haqqındag`ı mag`lumatlardı juwmaqlastırg`an jag`dayda bar qatar «Klaster» metodı arqalı «Quyash» formasında oqıwshılardı sabaktı bekkemleymız. Bunday metodlardı balalardın` juwaplarınan kelip shıg`ıp olardın` juwaplarını taxtag`a itibar berip jazılsa olarda maqtanış sezimleri payda boladı ha`m de ja`ne de sabaqqa tırısqaqlıg`ı asadı. O`tilgen qosıqtı birge atqaramız

**Sabaq juwmag`ı.** Sabaqta oqıwshılardı bahalaymız xa`m de xoshametleymız.

U'y waziypası. Berilgen qosıqtı yad alıw, rubab muzıka a'sbapı haqqında aytıp beriw, kompozitor haqqında soylep beriw.

	IV sherek	8
	Tema: Xosh namali' milliy a'sbaplari'mi'z	
26 - 27	Muzi'ka dawi'slari'	2
28 - 29	Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi'	2
30 - 31	Kompozitor – balalarg'a	2
32	2 – qadag'alaw jumi'si'	1
33	Xosh namali' a'sbaplari'mi'z	1

8

26-Sabaq islenbeleri

Ji'l temasi': "Biz muzi'kani' su'yemiz"

TO'RTINSHI SHEREK

Sherek temasi': Xosh namali' milliy a'sbaplari'mi'z

26 – SABAQ

Tema: Muzi'ka dawi'slari'

shawqi'mli' sesler, muzi'kali'q sesler, pa's-ba'lent dawi'slar

Sabaqti'n' maqseti

- Woqi'wshi'larda muzi'ka ha'm muzi'kali'kali'q sesler haqqi'nda tu'siniklerdi payda yetiw, muzi'kag'a, milliy muzi'ka a'sbaplari'mi'zg'a bolg'an qi'zi'g'i'wshi'li'qti' woyati'w, muzi'kali'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw.
- Estetikali'q sezimlerde woyati'w ha'm wolardi'n' milliy muzi'ka a'sbaplari'mi'zg'a bolg'an qi'zi'g'i'wshi'li'g'i'n, hu'rmetin asi'ri'w
- Woqi'wshi'larda yerkin pikirlew, woylay qa'biletin qa'liplestiriw.

Sabaqti'n' metodi': aralas.

Balalardi'n` di'qqati' tani's yemes predmetti yamasa o`zin qorshag`an ortali'qtag'i' basqa bir na`rsede toqtag`anda g`ana bala izertlewdi baslaydi'. Wol usi' predmetti (saz-a'sbapti') uyrenip shi'g'i'wdi' juwmaqlag`an waqi'tta woni'n` izertlewshilik iskerligi a`ste pa`seyip ha`r qi'yli' qaytalani'wshi' ha`reketler menen almasadi'. Bul ha`reketler **“oyi'n”** -dep ataladi'. Oyi'n balani'n` rektsiyalari'n

wo`zgartiredi ha`m ha`reketlendiredi. Bala o`zine berilgen (saz-a'sbap) predmetler menen qa`legenshe ha`reket etiwı mu`mkin. Bunday yeken oyi'n ha`reletleri balag`a u'lken quwani'sh ha`m qanaatlani'wshi'li'q sezimlerin keltiredi.

Uqi'pli'li'qti' rawajlandi'ri'wdi'n` sha`rtlerinin` biri -bul balalarg`a jan`a oy pikirler payda etiwshi atmosfera jarati'p beriw, bul atmosferani'n` da`slepki tekshesi, balalarda psixologiyali'q yerkinlik sezimin rawajlandi'ri'w.

”Qa`ne ko`reyikshi, sen qansha juwap usi'na aladi' ekensen” yamasa, ”Sen ja`ne ne ayta alasan” degen sorawlar menen pedagog balani'n` oyi'ni'n` ushqirli'g'i'na pa`t endire aladi'.

Balalar ta`repien pikirler bildiriwin marapatlaw

Balalarg`a belsene sorawlar beriwine mu`mkinshilikler tuwdiriw

Sabaqti'n' bezeliwi:

- milliy muzi'ka a'sbaplari'nan qobi'z, girjek;
- belgili li'rawlardi'n, baqsi'lardi'n` portretleri;
- texnikali'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- O'zbek milliy saz a'baplari'ni'n` su'wretleri
- Qaraqalpaq milliy saz a'baplari'ni'n` su'wretleri
- “Andijan polkasi'n” woynap ati'rg'an balalardi'n` su'wreti.
- 1 – klass “Muzi'ka” sabaqli'g'i'

Sabaqti'n' i'zbe-izlik – si'zi'lmasi'

t/s	Sabaqti'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Kirisiw sa'wbeti	10 minut
3	“Muzi'ka dawi'slari'” -tema haqqi'nda tu'sinik	23 minut
4	Sabaqti' juwmaqlaw ha'm u'yge tapsi'rma	5 minut

Sabaqti'n' bari'si'

Woqi'wshi'lar muzi'ka menen klassqa kirip keledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi. O'zbekistan Respublikasi'ni'n` Ma'mleketlik Gimni, Qaraqalpaqstan Respublikasi'ni'n` Ma'mleketlik Gimni CD diskte yesittiriledi.

Tema boyi'nsha. O'zbekistan Respublikasi'ni'n' Ma'mleketlik Gimni ha'm Qaraqalpaqstan Respublikasi'ni'n' Ma'mleketlik Gimnin ti'n'lag'annan son' woqi'wshi'lardi'n' tu'sinigi boyi'nsha milliy a'sbaplari'mi'z haqqi'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

- Muzi'kali'q sesler degende neni tu'sinemiz?
- Muzi'ka a'sbaplari'ni'n ses wo'zgesheliklari?
- Milliy a'sbaplari'mi'zdan qaysi'lari'n bilesiz?
- Ma'mleketlik Gimndi ti'n'lag'anda qanday saz-a'sbaplardi'n' seslerin

aji'rata aldi'n'i'z?

Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar arqali' woqi'wshi'lardi'n' dawi'slari' sazlanadi'.(Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Ja'ma'a't boli'p atqari'w. G' Amaniyazov muzi'kasi', X Saparov so'zine "Gu'belek" qosi'g'i'n u'yreniw. Qosi'qti' jazg'an avtorlar haqqi'nda mag'li'wmat beriledi.

G'aniybay Amaniyazov

Qaraqalpaqstanga xizmet ko'rsetken ko'rkem-o'ner g'ayratkeri O'zbekstan xali'q biilmendiriw ag'lası', «Miyet veterani» ordenlerinin iyesi respublikag'a belgili kompozitor, professor, muzi'ka ja'miyetlik g'ayratkeri. Ol 1940-ji'li Kegeyli rayoni'ni'n` Q. Abibullaev ati'nda tuwiladi.

G'. Amaniyazovti'n` tvorchestvasi' ken`, quramali' boli'p xalqi'mi'zg'a 300 den aslam jawi'ngerlik temadan baslap, balalar ha'm jaslarg'a arналган qosi'qlar, ayti'slar, xorlar, oyi'nlar, romanslar, fortepiano ha'm basqa da sa'z-a'sbaplari' ushi'n p'esalar, tarli' kvartet ushi'n da bir neshshe namalar do'retti.

K. Raxmanov so'zlerine «Qayladasan», «Nama ku'lip tarlari'nan», K Karimov so'zlerine «Naymandi' yari'mg», «Ko'p ku'ttirdin` qara ko'zlim», M. Qarabaev so'zine «Aytpasamda bilip tursan», S. Pirjanov so'zlerine «Dilbarim», «Jarasiqsan` o'mirime», R Du'yenmuratova so'zlerine «Igbali'm otlari'», «Sezsen` eger», G. Esemuratova so'zlerine «Elge muxabbat», «Jigitler», T. Seyitjanov so'zlerine «An'sayman seni», «Aq gu'l», J. O'teniyazova so'zlerine «Ha'yyiw», «Arali'm», J Dilmuratov so'zlerine «Quri'li'sshi' dosti'ma», h.t.b.

G'.Amaniyazovti'n` balalr ha`m jas-o`spirimler ushi'n jazg'an shi'garmalari' ayri'qsha ori'ng'a iye. Bul tarawda ol 120 dan aslam qosi'q, xor, oyi'n, sazlar h.t.b balalar baqshasi', muzi'ka mektepleri, bag'darlamasi'na kirgizilgen.

Woqi'wshi'lar woqi'ti'wshi'ni'n' atqari'wi'nda yamasa CD disk jazi'wi'ndag'i' qosi'qti' ti'n'lap woni'n' mazmuni'n, xarakterin, tempi, atqari'li'wi'na si'patlama beredi. Qosi'q ku'plet boyi'nsha u'yreniledi.

Qosiq u'yrenemiz

GU'BELEK

X. Saparov so'zi G'.Amaniyazov muzikasi

O' -sir-genim gu'l menin', Tur e -dimsuw se-be-lep,
Qaydan keldi bil-me -dim, gu'-li -me qon -di
gu'be -lek la', la — — — — —
A — — — — — gu' -be-lek

Ko'rip qalay turaman,
A'ste-aqirin qozg'aldim,
Shıbıq alıp qolıma,
Gu'limdi onnan qızg'andım.

Ashıwlanıp baqırsam,
Kelmeydi hesh ka'rine,
Birewinen ushırsam,
Qonıp shıqtı ba'rine.

Muzi'ka ti'n'law. “Ba'ha'r vai'si” M.Mirzaev muzi'kasi'n woqi'ti'wshi'ni'n' fortepianoda (yamasa qa'legen saz-a'sbabi'nda) atqari'i'p beredi (audio yamasa CD jazi'wi'nan paydalani'w mu'mkin) ti'nlap talqi'laydi' ha'm bul namani' tu'singeninshe su'wretlep beredi.

Muxammadjon Mirzaev.

O`zbek bastakorli`q wo`nerine salmaqli` u`les qosqan jetik bastakor, sa`zende Muxammadjon Mirzaev 1913-jili Tashkent qalasi`nda tuwi`ldi`.

1936-ji`ldan baslap O`zbekstan ma`mleketlik filarmoniyasi` jani`ndag`i` xali`q sazlari` orkestrine o`tip sa`zende si`pati`nda jumi`sqa ali`ndi`. Xali`q sazlari` orkestri M. Mirzaev ushi`n da`slepki bilim oshag`i` si`pati`nda xi`zmet etedi.

Bastakordi`n` birinshi shi`g`armalari` «Mehnat ahli»`, «Pulat», «Jaxon» qosi`qlari` jarati`ldi.

Ol ansambl` ushi`n ko`plegen namalar do`retti, solardan «Bahor val`si», «Gulnoz», «Dilbar», «Intizor etma», «Yangi tanovar» qusag`an sanasa san jetpes shi`g`armalar do`retti.

Qosi`qshi` Dilorom Qayumova aytqan qosi`qlar ko`pshilik muzi`ka i`shqi`pazlari`na i`layi`q boldi`. «Shirmonoy», «Oltin sandiq», «Uch dugona» qosi`qlari` da usi`lar qatari`na jatadi`.

M. Mirzaevtan ju`da` u`lken muzi`kali`q miyras qaldi`. Oni`n` tiykarg`i` du`retpeleri, nama ha`m qosi`qlardan turadi`. Bulardan ayi`ri`mlari` O`zbekistan radiosi`ni`n` fonetikasi`nda magnit lentalg`a jazi`p qaldi`ri`lg`an.

Muzika tin'lan'

BAHOR VALSI

Muhammadjon Mirzayev muzikasi

Ortasha tezlikte

Do'retiwshilik “Shag’ala” qaraqalpaq xali’q namasi’na balalar saz-a’sbaplari’nda (kishkene doyra, duwtar, rubab h.t.b) ritm berip (shapalaq qag’i’p)wo’zleri woylap tapqan ha’reketlerin islep woynaydi’.

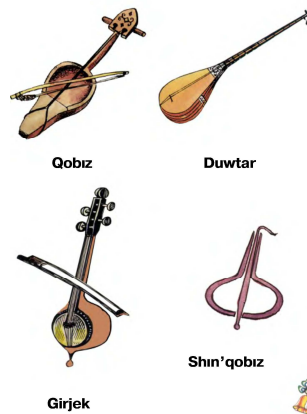
Muzi’ka sawati’. Sabaq dawami’nda wo’tilgen temani’ ta’kirarlap, to’mende berilgen sorawlar tiykari’nda “aqi’li’y hu’jim’ usi’li’ menen bilimlerin bekkemlew:

-Qanday seslerdi bilesiz? (shawqi’mli’ sesler, muzi’kali’q sesler, pa’s-ba’lent dawi’slar)

- Qaysi’ saz a’sbapti’n’ sestin unatasi’z?
- Qanday o’zbek milliy saz a’sbaplari’n bilesiz?
- Qanday qaraqalpaq milliy saz a’sbaplari’n bilesiz?
- Uri’p shertetug’i’n saz-a’sbaplardan qaysi’lari’n bilesiz?

**Sazende nama
shertedi.**

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n juwmaqlasti'radi' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge wazi'ypa.

- 1.U'yrengen qosi'q ti'n', yag'ni'y G' Amaniyazov muzi'kasi', X Saparov so'zine "Gu'belek" qosi'g'i'ni'n' so'zlerin yadlap keliw.
- 2.Jaqsi' ko'rgen saz-a'sbabi' haqqi'nda ayti'p beriw.

27 – SABAQ

Tema: Muzi'ka dawi'slari'

Milliy saz-a'sbaplardi'n' ses wo'zgesheliklari

Sabaqti'n' maqseti

Woqi'wshi'larda muzi'ka ha'm muzi'kali'kali'q sesler haqqi'nda tu'siniklerdi payda yetiw, muzi'kag'a, milliy muzi'ka a'sbaplari'mi'zg'a bolg'an qi'zi'g'i'wshi'li'qti' woyati'w, muzi'kali'q yesitiw qa'biletin qa'liplestiriw, milliy saz-a'sbaplardi'n' seslerin aji'rati'p biliw

Sabaqti'n' metodi': aralas.

Muzıkanı a`debiyat, tariyx, dene tarbiyası, su`wret, miynet, biologiya, a'tirapi'mi'zdag'i' ta`biyat, matematika pa`nleri menen baylanı'stı'p wo'temiz. Oyi'n balani'n` rektsiyalari'n wo'zgartiredi ha'm ha'reketlendiredi. Bala o`zine berilgen saz-a'sbap penen qa`legenshe ha'reket etiwı mu'mkin.

Uqi'pli'li'qti' rawajlandi'ri'wdi'n` sha`rtlerinin` biri -bul balalarg`a jan`a oy pikirler payda etiwshi wortali'q jarati'p beriw, bul wortali'qti'n` da`slepki tekshesi, balalarda psixologiyali'q yerkinlik sezimin rawajlandi'ri'w.

Balalar ta`repien pikirler bildiriwin marapatlaw, balalardi'n' belsene sorawlar beriwine imkan jarati'w

Sabaqti'n' bezeliwi:

- milliy muzi'ka a'sbaplari'nan duwtar, balaman;
- belgili sazende ha'm baqsi'lardi'n' portretleri;
- texnikali'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- O'zbek milliy saz a'baplari'ni'n' su'wretleri
- Qaraqalpaq milliy saz a'baplari'ni'n' su'wretleri
- 1 – klass “Muzi'ka” sabaqli'g'i'
- Saz a'sbabi'

Sabaqti'n' i'zbe-izligi

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Wo'tilgen 26-sabaq haqqi'nda sa'wbet	10 minut
3	"Muza'ka dawi'slari'" –temani'n' dawami'	20 minut
4	Soraw-juwap ha'm bahalaw	3 minut
5	Temag'a juwmaq ha'm u'yge tapsi'rma	5 minut

Sabaqti'n' bari'si'

Woqi'wshi'lar muza'ka menen klassqa kirip keledi. CD disk yesittiriledi. Duwtar a'sbabi'nda shertilgen "Qara-jorg'a" qaraqalpaq xali'q namasi' yesittiriledi. Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyi'nsha. "Qara-jorg'a" qaraqalpaq xali'q namasi'n ti'n'lag'annan son' woqi'wshi'lardi'n' tu'sinigi boyi'nsha milliy a'sbaplari'mi'z haqqi'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

- Sizler ha'zir ti'n'lag'an nama ne haqqi'nda?
- Sizler ha'zir ti'n'lag'an nama qaysi' saz-a'sbapta shertildi?
- Milliy a'sbaplari'mi'zdan ja'ne qaysi'lari'n bilesiz?
- Duwtardi' shertip qosi'q aytatug'i'nlardi' kim dep ataymi'z?

Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar arqali' woqi'wshi'lardi'n' dawi'slari' sazlanadi'.(Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Ja'ma'a't boli'p atqari'w. G' Amaniyazov muza'kasi', X Saparov so'zine "Gu'belek" qosi'g'i'ni'n' dawami'n u'yreniw. Woqi'wshi'lar woqi'ti'wshi'ni'n' atqari'wi'nda yamasa CD disk jazı'wi'ndag'i' qosi'qti' ti'n'lap, birinshi kupletin birgelikte aytadi'.

Qosi'qti'n yekinshi ha'm u'shinshi ku'pletleri u'yreniledi.

2- kupleti

Ko'rip qalay turaman,
A'ste-aqırın qozg'aldım,
Shıbıq alıp qolıma,
Gu'limdi onnan qızg'andım.

3- kupleti

Ashwlanıp baqırsam,
Kelmeydi hesh ka'rine,
Birewinen ushırsam,
Qonıp shıqtı ba'rine.

Muzi'ka ti'n'law.

Kompozitor G'ani'y Amaniyazovti'n' ja'nede balalarg'a arnalg'an muzi'kali'q shi'g'armalari' bar, mi'sali' "Shadli'q toli' arami'zda" qosi'g'i'n woqi'ti'wshi'ni'n' fortepianoda (yamasa qa'legen saz-a'sbabi'nda) atqari'i'p beredi (audio yamasa CD jazi'wi'nan paydalani'w mu'mkin) ti'nlap talqi'laydi' ha'm kompozitor G'ani'y Amaniyazovti'n' do'retiwshiligi haqqi'nda ayti'p beredi.

SHADLIQ TOLI ARAMIZDA

S.Pirjanov so'zi

G'.Amaniyazov muzikası

Allegro

Shad-liq to-li a- ra-miz-da, A- wil me-nen qa- la-miz-da

Min' san al-g'is ay-ta- miz biz

Ul- li wa- tan a- na- miz- g'a Min' san

al- g'is ay- ta-miz Ul- li wa-tan a- na- miz

g'a Ul- li wa- tan a- na- miz- g'a

Shadliq toli aramizda
Awil menen qalamizda
San min' alg'is aytamiz biz
Ulli o'zbek ag'amizg'a

Do'retiwshilik "Shag'ala" qaraqalpaq xali'q namasi'na balalar saz-a'sbaplari'nda (kishkene doyra, duwtar, rubab h.t.b) ritm berip (shapalaq qag'i'p)wo'zleri woylap tapqan ha'reketlerin islep woynaydi'.

Muzi'ka sawati'. Sabaq dawami'nda wo'tilgen temani' ta'kirarlap, to'mende berilgen sorawlar tiykari'nda "aqi'li'y hu'jim' usi'li' menen bilimlerin bekkemlew:

1- soraw:

- G' Amaniyazov muzi'kasi', X Saparov so'zine "Gu'belek" qosi'g'i'n jay, asi'qpay aytti'qpa, yamasa tez aytti'qpa? (balalar juwap bergennen son')

A'ne balalar, muzi'ka tilinde qosi'qti'n' atqari'w tezligi **temp** –dep ataladi'.
Templer –**Jay, Wortasha, Tez** templer dep ataladi'.

U'sh tu'rli tempte woqi'ti'wshi' fortepianoda (yamasa qa'legen saz-a'sbabi'nda) atqari'i'p beredi (audio yamasa CD jazi'wi'nan paydalani'wi' da mu'mkin) ti'nlap talqi'laydi', ayi'rmashi'li'g'i'n ayti'p beredi

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n juwmaqlasti'radi' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge wazi'ypa.

1.U'yrengen qosi'q ti'n', yag'ni'y G' Amaniyazov muzi'kasi', X Saparov so'zine "Gu'belek" qosi'g'i'ni'n' u'sh kupletin de toli'q yadlap keliw.

2.Jaqsi' ko'rgen saz-a'sbabi' haqqi'nda ayti'p beriw.

28 – SABAQ

TEMA: MUZI’KANI’N’ SI’YQI’RLI’ DU’NYASI’

Sabaqti’n’ maqseti

- Woqi’wshi’larda muzi’kali’kali’q a’sbapti’n’ ka’ramat’i’, si’yqi’rli’ sesleri, sheber sazendenin’ atqari’wi’nda muzi’kali’q shi’g’armani’n’ ku’shi, si’yqi’rli’ du’nyasi’ haqqi’nda tu’siniklerdi payda yetiw, muzi’kag’a, milliy muzi’ka a’sbaplari’mi’zg’a bolg’an qi’zi’g’i’wshi’li’qti’ woyati’w, muzi’kali’q yesitiw qa’biletin qa’liplestiriw.

Sabaqti’n’ metodi’: aralas.

”Ti’n’la ha’m namanin’ ati’n tap” woyi’ni’.

“Kim ko’p juwap aytadi?” Metodlari’ arqali’ balalarg’a yerkin so’ylewine ha’m belsene sorawlar beriwine mu’mkinchilikler tuwdiriw

Sabaqti’n’ bezeliwi:

- milliy muzi’ka a’sbaplari’n nan Duwtar;
- belgili sazende, baqsi’lardi’n’ portretleri;
- texnikali’q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a’baplar ansamblini’n’ su’wreti
- Tarqatpa materyal notalar, su’wretler.
- 1 – klass “Muzi’ka” sabaqli’g’i’

Sabaqti’n’ i’zbe-izligi

t/s	Sabati’n’ basqi’shlari’	Waqi’t
1	Sho’lkemlestiriw bo’limi	2 minut
2	Kirisiw sa’wbeti. (wo’tilgen tema taza tema menen baylani’shti’ri’ladi’)	10 minut
3	Tema: “Muzi’kani’n’ si’yqi’rli’ du’nyasi’” haqqi’nda (tu’sinik beriledi)	20 minut
4	Soraw-juwap arqali’ bahalaw (unison xor ayti’w waqti’nda ayri’qsha, jaqsi’ aytqanlari’n bahalaw)	3 minut
5	Temani’ bekkemlep, juwmaqlaw ha’m u’yge tapsi’rma	5 minut

Sabaqti'n' bari'si'

Sho'lkemlestiriv bo'limi: (2 minut)

Woqi'wshi'lar muzi'ka jan'lap turg'an muzi'ka menen klassqa kirip keledi.

Qaraqalpaqstan Respublikasi'ni'n' Ma'mleketlik Gimni, CD disket yesittiriledi.

Dawi'slari' sazlanadi'. (Dawi'sti' sazlav ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Kirisiw sa'wbeti. (10 minut)

“Xosh namali' milliy a'sbaplari'mi'z” atli' IV-sherek temasi' tiykari'nda **“Muzi'ka dawi'slari'”**-degen wo'tilgen tema, bu'gingi taza tema **“Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi'”** menen baylani'sti'ri'ladi'.

Tema boyi'nsha. (20 minut) O'zbekistan Respublikasi'ni'n' Ma'mleketlik Gimnin ti'n'lag'annan son' woqi'wshi'lardi'n' tu'sinigi boyi'nsha **“Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi'”** haqqi'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

- Muzi'kali'q shi'g'arma adamdi' quwandi'ra alama?
- Muzi'kali'q shi'g'arma adamdi' jilata alama?
- Muzi'kali'q shi'g'armani'n' haywanlarg'a, wo'simliklerge ta'siri barma?
- Muzi'kali'q shi'g'armani'n' **si'yqi'rli' du'nyasi'**, ta'rbiyali'q a'hniyeti

haqqi'nda.

Muzi'ka mazmunı` tek g`ana quwanı'sh ha'm qayg`ı'nı` emes, pikirler baylı'g`ı`, si'yqi'rli`, sı'rlı` o`mirdin` teren` jası'rı'nı`p atı'rg`an ko`rinbes qı'rları'n ashi`p beredi.

Ja'ma'a't boli'p atqari'w.

Qosi'q -**“Yalpiz”** L. Muidabaeva muzi'kasi', Qambar Ota so'zine. Qosi'qti' jazg'an kompozitor haqqi'nda mag'li'wmat beriledi.

Woqi'wshi'lar woqi'ti'wshi'ni'n' atqari'wi'nda yamasa CD disk jazı'wi'ndag'i' qosi'qti' ti'n'lap woni'n' mazmunı'n, xarakterin, tempi, atqari'li'wi'na si'patlama beredi. Qosi'q ku'plet boyi'nsha u'yreniledi.

Laylo Mijdayboyeva (1964—2004)

90-jillarda o'zining' ayriqsha muzika ha'm qosiqlari menen Respublikamiz muzika ma'deniyatına kirip kelgen Laylo Mijdayboyeva Tashkentte tuwılıp o'sti. Ol belgili ma'deniyat xızmetkeri shan'rag'ında ta'rbiya ko'rđi. Muzika ko'rkem-o'ner sırların bolsa Moskva konservatoriyasında iyeledi. Oqıwdı tamamlap, ana jurtı — Tashkentke qaytqan Laylo o'zining' klassik bag'darda jazg'an shıg'armaları, estrada bag'darında do'retken balalar qosiqlari menen tin'lawshı ha'm atqariwshılardıń kewilinen shıqtı.

Jas kompozirdın' «Navro'z keldi», «Gul yaxshi, lola yaxshi», «Qovoqvoy qo'shig'i», «O'zbekistonim» sıyaqlı qosiqlari oqıwshı-jaslar ta'repinen jaqsı ko'rip ayılmaqta.

YALPIZ

Qambar Ota so'zi

Laylo Mijdayboyeva muzıkası

Kewilli

1. Mit- ti may- sa cha- qa- loq. Yap- roq- la- ri
ba- qa- loq. A- rıq bo'- yin yo- qa- lab
O'- sib yay- ray- di yal- piz.

I

Naqirat:

As- lo ko'ng- lim to'l- may- di, Hid- la- ma- sam
bo'l- may- di. Men bor- ma- sam kul- may- di,
Yo'l- ga qa- ray- di yal- piz.

2. Go'zallikni bilgin deb,
Tez yonimga kelgin deb,
Bahor zavqin tuygin deb,
Xush hid taraydi yalpiz.

Naqarot

Muzi'ka ti'n'law.

“Ha'yyiw” qaraqalpaq xali'q
qosi'g'i'n woqi'ti'wshi'
fortepianoda (yamasa qa'legen
saz-a'sbabi'nda) atqari'i'p
beredi (audio yamasa CD
jazi'wi'nan paydalani'w
mu'mkin) ti'nlap talqi'laydi'
ha'm “Muzi'kani'n' si'yqi'rli'
du'nyasi'”na tu'singeninshe
su'wretlep beredi.

Muzika tin'laymiz

HA'YYIW

Qaraqalpaq xalıq qosıǵı

Qayta islegen **Q. O'tegenov**

Andante
Ay na- la-yın ap- pa-g'im-ay, Qız-lar kiy- gen
Qa-ta-rın'-nan kem bolma hey A-shılǵ'ay ba-lam
qal-pa-g'im-ay Ha'y-yiw ha'y-yiw ha'y-yiw-im ay,
bul bax-tın'-ay
A-shılǵ'ay ba-lam bul bax-tın' ay

Aynalayın appag'im-ay,
Qızlar kiygen qalpag'im-ay,
Qatarın'nan kem bolmay-ay,
Ashılǵ'ay, balam, bul baxtın'-ay.

Naqıratı:

Ha'yyiw, ha'yyiw, ha'yyiwim-ay,
Ashılǵ'ay, balam, bul baxtın'-ay.

Do'retiwshilik

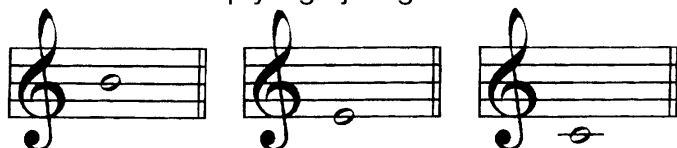
“Ha'yyiw” qaraqalpaq xali'q qosi'g'i' namasi'na balalar saz-a'sbaplari'nda (kishkene doyra, duwtar, rubab h.t.b) 6/8 wo'lshemde, jay ritm berip (shapalaq qag'i'p)wo'zleri woylap tapqan ha'reketlerin islep woynaydi'.

Muzi'ka sawati'.

Sabaq dawami'nda wo'tilgen temani' ta'kirarlap, to'mende berilgen sorawlar tiykari'nda “aqi'li'y hu'jim' usi'li' menen bilimlerin bekkemlew:

-Qanday notalardi' bilesiz? (muzi'kali'q sesler, pa's-ba'lent notalar)

«DO» notası qayerge jazılg'an?

- Nota si'zi'g'i' neshew?
- Si'zi'q aralari'nda qanday notalar jaylasqan?
- Si'zi'qti'n' wo'zinde qanday notalar jaylasqan?

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n bekkemleydi ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge wazi'ypa.

1.U'yrengen qosi'q ti'n', yag'ni'y I. Akbarov muzi'kasi', M.Oqilova so'zine “Salomat” qosi'g'i'ni'n' so'zlerin yadlap keliw.

2.Jaqsi' ko'rgen qosi'g'i'ni'n' ta'sirleri “Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi'” haqqi'nda ayti'p beriw.

29 – SABAQ

TEMA: MUZI’KANI’N’ SI’YQI’RLI’ DU’NYASI’

Sabaqti’n’ maqseti

- Wo’tilgen sabaqti’n’ dawami’. Sheber sazendenin’ atqari’wi’nda muzi’kali’q shi’g’armani’ ti’nlti’p, woni’n’ ku’shi, si’yqi’rli’ du’nyasi’ haqqi’nda tu’siniklerdi payda yetiw, muzi’kag’a, milliy muzi’ka a’sbaplari’mi’zg’a bolg’an qi’zi’g’i’wshi’li’qti’ woyati’w, Ata-babalari’mi’z a’sirler dawami’nda shertken sazlari’, aytqan qosi’qlari’ni’n’ ta’rbiyali’q a’hmietini.

Sabaqti’n’ metodi’: aralas.

”Ti’n’la ha’m pikirin’di ayt” woyi’ni’.

“Kim ko’p juwap aytadi?” Metodlari’ arqali’ balalarg’a yerkin so’ylewine ha’m belsene sorawlar beriwine mu`mkinshilikler tuwdiriw

Sabaqti’n’ bezeliwi:

- milliy muzi’ka a’sbaplari’nan Duwtar;
- belgili sazende, baqsi’lardi’n’ portretleri;
- texnikali’q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- Milliy saz a’baplar ansamblini’n’ su’wreti
- 1- klass “Muzi’ka” sabaqli’g’i’

Sabaqti’n’ i’zbe-izligi

t/s	Sabati’n’ basqi’shlari’	Waqi’t
1	Sho’lkemlestiriw bo’limi	2 minut
2	Kirisiw sa’wbeti. (wo’tilgen tema taza tema menen baylani’shti’ri’ladi’)	10 minut
3	Tema: “Muzi’kani’n’ si’yqi’rli’ du’nyasi’” haqqi’nda (tu’sinik beriledi)	20 minut
4	Soraw-juwap arqali’ bahalaw (unison xor ayti’w waqti’nda ayri’qsha, jaqsi’ aytqanlari’n bahalaw)	3 minut
5	Temani’ bekkemlep, juwmaqlaw ha’m u’yg’e tapsi’rma	5 minut

Sabaqti’n’ bari’si’

Sho'lkemlestiriv bo'limi: (2 minut)

Woqi'wshi'lar muzi'ka jan'lap turg'an muzi'ka menen klassqa kirip keledi. Qaraqalpaqstan Respublikasi'ni'n' Ma'mleketlik Gimni, CD disket yesittiriledi. Dawi'slari' sazlanadi'. (Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Kirisiw sa'wbeti: (10 minut)

Wo'tilgen tema dawami', yag'ni'y **“Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi”** temasi' menen baylani'sti'ri'ladi'.

Tema boyi'nsha. (20 minut) Qaraqalpaqstan Respublikasi'ni'n' Ma'mleketlik Gimnin ti'n'lag'annan son' woqi'wshi'lardi'n' tu'sinigi boyi'nsha **“Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi”** haqqi'nda sa'wbet wo'tkeriledi.

- Muzi'kali'q shi'g'arma adamdi' quwandi'ra alama?
- Muzi'kali'q shi'g'arma adamdi' jilata alama?
- Muzi'kali'q shi'g'armani'n' haywanlarg'a, wo'simliklerge ta'siri barma?
- Muzi'kali'q shi'g'armani'n' **si'yqi'rli' du'nyasi'**, ta'rbiyali'q a'hniyeti

haqqi'nda.

Ja'ma'a't boli'p atqari'w:

L. Mujdaboeva muzi'kasi', Qambar ota so'zine “Yalpiz” qosi'g'i'n u'yreniwdi dawam yetiw.

Woqi'wshi'lar woqi'ti'wshi'ni'n' atqari'wi'nda yamasa CD disk jazi'wi'ndag'i' qosi'qti' ti'n'lap woni'n' mazmuni'n, xarakterin, tempi, atqari'li'wi'na si'patlama beredi. Qosi'q ku'plet boyi'nsha toli'q ayti'ladi'.

1. U'yrenilip at'rg'an muzi'kali'q shi'g'armani' frazalarg'a bo'liw, kompozitordi'n' «aytpaqshi» bolg'an pikirin «ga'plerge» bo'liw, qandayda bir da'wirlerge bo'lip tu'sinik berw;
2. Shi'g'armani'n' kulminatsiyali'q waqtin' ani'qlawı, onı'n' ayri'qshalı'g'ın ko'rsete bilıw;
3. Seslerdin' ra'n'beren'ligin, sulı'wlı'g'ın, ko'rkemligin, ayri'qshalı'g'ın qollanı'wı.

Namani`n` mazmunı`n` ashatug`ı`n` gıltı, tu`yini qaytalanbas ta`rizde barlı`q a`rmanlar a`leminin` perdesin ashı`p beredi.

Al muzı`ka da mazmundı` ashı`p beriw ushı`n ta`krarlaw (repriza) namanı` rawajlandı`rı`w ushı`n muzı`kanı`n` barlı`q etapları`nda qayta kelip, ta`kirarlanı`p otı`radı`. Bul jerde pikir, izsiz joq bolı`p ketpewi ushı`n qaytalap ju`zege keledi. Mug`a`llim ta`repinen shı`g`armanı`n` tiykarg`ı` pikirin, obrazı`n` jetkere biliwi, namanı`n` baslanı`wı`, tamam bolı`wı`, sog`an usag`an atqarı`wshı`lı`q sheberliklerin tolı`q iyelewin qadag`alap ha`m jetiskenliklerin aytı`p, bahalap barı`w tiyis.

Ko`rkem shı`g`arma hesh qashanda ulı`wma ko`riniste bayanlanbaydı`, onda ha`mme waqı`t anı`q bir na`rsege, belgili bir adamg`a, pikirge, ertek qaharmanı`na, (gu`lge yamasa qusqa) itibar qaratı`ladı`. Yag`nı`y tek sol adam (gu`l, qus) haqqı`nda onı`n` ta`kirarlanbas minezleri, kelbeti ta`g`diyri haqqı`nda bayanlaydı`. Sonı`n` ushı`n biz di`qqattı` ko`birek shı`g`arma qurı`lı`sı`na, mazmunı`na qaratı`wı`mı`z tiyis. Du`n`yada birdey eki adamnı`n` bolmag`anı`nday muzı`kada da birdey variatsiyalar joq, al ta`kirarlanbas muzı`kalı`q mazmun bar. Mazmundı` ken` tu`siniwde melodiya, garmoniya, ritm, aktsentler u`lken ma`nilik a`hmiyetke iye.

Muzı`ka mazmunı` tek g`ana quwanı`sh ha`m qayg`ı`nı` emes, pikirler baylı`g`ı`, sı`yqı`rlı`, sı`rlı` o`mirdin` teren` jası`rı`nı`p atı`rg`an ko`rinbes qı`rları`n ashı`p beredi.

Muzı`ka ti`n`law:

“Ha`yyiw” qaraqalpaq xalı`q qosı`g`ı`n woqi`ti`wshi` fortepianoda (yamasa qa`legen saz-a`sbabi`nda) atqarı`ı`p beredi ( audio yamasa CD jazı`wi`nan paydalani`w mu`mkin) ti`nlap talqi`laydı` ha`m “Muzı`kanı`n` sı`yqı`rlı` du`nyası`”na tu`singeninshe su`wretlep beredi.

Do`retiwshilik:

“Ha`yyiw” qaraqalpaq xalı`q qosı`g`ı` naması`na balalar saz-a`sbaplari`nda (kishkene doyra, duwtar, rubab h.t.b) 6/8 wo`lshemde, jay ritm berip (shapalaq qag`ı`p)wo`zleri woylap tapqan ha`reketlerin islep qosı`lı`p aytı`wi` mu`mkin.

Muzi'ka sawati':

Sabaq dawami'nda wo'tilgen temani' ta'kirarlap, to'mende berilgen sorawlar tiykari'nda "aqi'li'y hu'jim' usi'li' menen bilimlerin bekkemlew:

-Qanday notalardi' bilesiz? (muzi'kali'q sesler, pa's-ba'lent notalar)

«DO» notasi qayerge jazilg'an?

- Nota si'zi'g'i' neshew?

- Si'zi'q aralari'nda qanday notalar jaylasqan?

- Si'zi'qti'n' wo'zinde qanday notalar jaylasqan?

Sabaqti'n' juwmag'i':

Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n bekkemleydi ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge wazi'ypa:

1.U'yrenge qosi'q ti'n', yag'ni'y I. Akbarov muzi'kasi', M.Oqilova so'zine "Salomat" qosi'g'i'n toli'q yadlap, ayti'w.

2.Jaqsi' ko'rgen qosi'g'i'ni'n' ta'sirleri "Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi'" haqqi'nda ayti'p beriw.

30 – SABAQ

Tema: Kompozitor-balalarg'a

Sabaqti'n' maqseti:

-Woqi'wshi'larda muzi'kag'a bolg'an qi'zi'g'i'wshi'li'gi'n payda yetiw, milliy muzi'ka a'sbaplari'mi'zg'a bolg'an qi'zi'g'i'wshi'li'qti' woyati'w.

-Kompozitor N, Norxo'jaev do'retiwshiligi menen tani'sti'ri'w.

-Kmpozitor-shayi'r –atqari'wshi(sazende,qosi'qshi')-ti'nlawshi' haqqi'nda tu'sinik beriw.

-Yesitken muzi'kali'q shi'g'armalardi' atqarg'an saz-a'sbablar haqqi'nda tu'sinik

-Jaqs'i' korgen namalardi' balalar saz-a'sbaplari'nda birgelikte atqari'w.

Sabaqta metodlar:

”Aytami'z ha'm shertemiz” usi'li' ”Ti'n'la ha'm pikirin'di ayt” “Kim ko'p juwap aytadi” Metodlari' arqali' balalarg'a yerkin so'ylewine ha'm belsene sorawlar beriwine imkaniyat jarati'w.

Bala o`zine berilgen saz-a'sbap penen qa`legenshe ha`reket etiw mu`mkin.

Do'retiwshilikti rawajlandi'ri'wdi'n` sha`rtlerinin` biri -bul balalarg'a jan`a oy pikirler payda etiwshi wortali'q jarati'p beriw, bul wortali'qti'n` da`slepki tekshesi, balalarda psixologiyali'q yerkinlik sezimin rawajlandi'ri'w.

Balalar ta`repinen pikirler bildiriwin marapatlaw, balalardi'n` belsene sorawlar beriwine imkan jarati'w

Sabaqti' qurallandi'ri'w:

- milliy muzi'ka a'sbaplari';
- belgili kompozitorlardi'n' portretleri;
- texnikali'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- milliy saz a'baplari'ni'n' su'wretleri
- 1 – klass “Muzi'ka” sabaqli'g'i'
- tarqatpa materyallar:

Sabaqti'n' i'zbe-izligi

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	2 minut
2	Wo'tilgen 29-sabaqti' ta'kirarlaw ha'm bahalaw	10 minut
3	Kompozitor-balalarg'a –tema u'stinde islew	20 minut
4	Do'retiwshilik ilhamlari'	3 minut
5	Sabaqqa juwmaq ha'm u'yge tapsi'rma	5 minut

Sabaqti'n' bari'si':

Woqi'wshi'lar muzi'ka menen klassqa kirip keledi. CD disk yesittiriledi. Duwtar a'sbabi'nda shertilgen “Qara-jorg'a” qaraqalpaq xali'q namasi' yesittiriledi.

Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyi'nsha. “POLKA” M Glinka muzi'kasi'n ti'n'lag'annan son' woqi'wshi'lardi'n' tu'sinigi boyi'nsha sa'wbet wo'tkeriledi.

Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar arqali' woqi'wshi'lardi'n' dawislari' sazlanadi'.(Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Ja'ma'a't boli'p atqari'w:

N.Narxo'jaev muzi'kasi', Qambar Ota so'zine “Shudring” qosi'g'i'n u'yreniw. Woqi'wshi'lar woqi'ti'wshi'ni'n' atqari'wi'nda yamasa CD disk jaziw'ndag'i' qosi'qti' ti'n'lap, birinshi kupletin birgelikte aytadi'.

Qosi'qti'n ku'pletleri u'yreniledi.

SHUDRING

Qambar Ota so'zi **N. Norxo'jayev** muzi'kasi'

Qat- ra - qat- ra mit- ti jon- san, Him- ma- ti zo'r

pah-la - von-san. Tun-da chang-ni qu-vib chiq-ding,

May-sa - lar- ni yu- vib chiq-ding. Ol-mos shud-

ring, Tol-mas shud-ring... shud-ring, shud-ring.

Muzi'ka ti'n'law:

Kompozitor M. Glinkani'n' muzi'kali'q shi'g'armalari'nan "Polka" woqi'ti'wshi' fortepianoda (yamasa qa'legen saz-a'sbabi'nda) atqari'i'p beredi (audio yamasa CD jazi'wi'nan paydalani'w mu'mkin) ti'nlap talqi'laydi'.

"Polka" M. Glinka musi'kasi'

- Sizler ha'zir ti'n'lag'an nama ne haqqi'nda?
- Sizler ha'zir ti'n'lag'an nama qaysi' saz-a'sbapta shertildi?
- Woyi'nlardan ja'ne qaysi'lari'n bilesiz?

Do'retiwshilik:

"Pol'ka" muzi'kasi'na balalar saz-a'sbaplari'nda (kishkene doyra, duwtar, rubab h.t.b) ritm berip (shapalaq qag'i'p)wo'zleri woylap tapqan ha'reketlerin islep woynaydi'.

Muzi'ka sawati':

Sabaq dawami'nda wo'tilgen temani' ta'kirarlap, to'mende berilgen sorawlar tiykari'nda "aqi'li'y hu'jim' usi'li' menen bilimlerin bekkemlew:

Muzikanı kim do'retti?

- 1) shayır;
- 2) jeke atqarıwshı;
- 3) kompozitor;
- 4) rubabshı.

«FA» notası qayerge jazılg'an?

«SOL» notası qayerge jazılg'an?

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n juwmaqlasti'radi' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge wazi'ypa:

1. U'yrenge qosi'q ti'n' u'sh kupletin de toli'q yadlap keliw.
2. Jaqsi' ko'rgen saz-a'sbabi' haqqi'nda ayti'p beriw.

31 – SABAQ

Tema: Kompozitor-balalarg'a

Sabaqti'n' maqseti:

--Kompozitor.N.Narxo'jaev do'rettiwshiligi menen tani'sti'ri'w.

-Kmpozitor-shayi'r –atqari'wshi(sazende,qosi'qshi')-ti'nlawshi' haqqi'nda tu'sinik beriw.

- "Pol'ka" M Glinka muzi'kasi' . ha'm basqa yesitken muzi'kali'q shi'g'armalardi' atqarg'an saz-a'sbablar haqqi'nda tu'sinik

-Jaqsi' korgem namalardi' balalar saz-a'sbaplari'nda birgelikte atqari'w.

Sabaqta metodlar:

”Aytami’z ha’m shertemiz” usi’li’ ”Ti’n’la ha’m pikirin’di ayt” “Kim ko’p juwap aytadi” Metodlari‘ arqali‘ balalarg`a yerkin so’ylewine ha’m belsene sorawlar beriwine imkaniyat jarati’w.

Bala o`zine berilgen saz-a’sbap penen qa`legenshe ha`reket etiwu mu`mkin.

Do’retiwshilikti rawajlandi’ri’wdi’n` sha`rtlerin` biri -bul balalarg`a jan`a oy pikirler payda etiwshi wortali’q jarati’p beriw, bul wortali’qti’n` da`slepki tekshesi, balalarda psixologiyali’q yerkinlik sezimin rawajlandi’ri’w.

Balalar ta`repien pikirler bildiriwin marapatlaw, balalardi’n` belsene sorawlar beriwine imkan jarati’w

Sabaqti’ qurallandi’ri’w:

- milliy muzi’ka a’sbaplari’;
- belgili kompozitorlardi’n’ portretleri;
- texnikali’q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- milliy saz a’baplari’ni’n’ su’wretleri
- 1 – klass “Muzi’ka” sabaqli’g’i’
- tarqatpa materyallar:

Sabaqti’n’ i’zbe-izligi

t/s	Sabati’n’ basqi’shlari’	Waqi’t
1	Sho’lkemlestiriw bo’limi	2 minut
2	Wo’tilgen 30-sabaqti’ ta’kirarlaw ha’m bahalaw	10 minut
3	Kompozitor-balalarg’a –tema u’stinde islew	20 minut
4	Do’retiwshilik ilhamlari’	3 minut
5	Sabaqqa juwmaq ha’m u’yge tapsi’rma	5 minut

Sabaqti’n’ bari’si’:

Woqi’wshi’lar muzi’ka menen klassqa kirip keledi. CD disk yesittiriledi. Fortepiano a’sbabi’nda shertilgen “Pol’ka” M Glinka muzi’kasi’ yesittiriledi.

Sho’lkemlestiriw bo’limi.

Tema boyi’nsha.

**Kompozitor muzika
do'rtedi.**

**Shayira qosiqtin'
so'zin jazadi.**

Qosiqshi qosiq aytadi.

**Sazende nama
shertedi.**

“POLKA” M Glinka muzi’kasi’n ti’n’lag’annan son’ woqi’wshi’lardi’n’ tu’sinigi boyi’nsha sa’wbet wo’tkeriledi.

Dawi’sti’ sazlaw ushi’n shi’ni’g’i’wlar arqali’ woqi’wshi’lardi’n’ dawi’slari’ sazlanadi’.(Dawi’sti’ sazlaw ushi’n shi’ni’g’i’wlar sabaqli’qta berilgen)

Ja’ma’a’t boli’p atqari’w:

N.Narxo’jaev muzi’kasi’, Qambar Ota so’zine “Shudring” qosi’g’i’n dawam ytip toli’q u’yreniw. Woqi’wshi’lar woqi’ti’wshi’ni’n’ atqari’wi’nda yamasa CD disk jazi’wi’ndag’i’ qosi’qti’ ti’n’lap, birinshi kupletin birgelikte aytadi’.

Qosi’q u’yreniledi.

Muzi’ka ti’n’law:

Kompozitor M. Glinkani'n' muzi'kali'q shi'g'armalari'nan "Polka" woqi'ti'wshi' fortepianoda (yamasa qa'legen saz-a'sbabi'nda) atqari'i'p beredi (audio yamasa CD jazi'wi'nan paydalani'w mu'mkin) ti'nlap talqi'laydi' .

"Polka" M. Glnka

- Sizler ha'zir ti'n'lag'an nama ne haqqi'nda?
- Sizler ha'zir ti'n'lag'an nama qaysi' saz-a'sbapta shertildi?
- Woyi'nlardan ja'ne qaysi'lari'n bilesiz?

Do'retiwshilik:

"Pol'ka" muzi'kasi'na balalar saz-a'sbaplari'nda (kishkene doyra, duwtar, rubab h.t.b) ritm berip (shapalaq qag'i'p)wo'zleri woylap tapqan ha'reketlerin islep woynaydi'.

Muzi'ka sawati':

Sabaq dawami'nda wo'tilgen temani' ta'kirarlap, to'mende berilgen sorawlar tiykari'nda "aqi'li'y hu'jim' usi'li' menen bilimlerin bekkemlew:

Muzikani kim do'retedi? «FA» notasi qayerge jazilg'an?

- 1) shayir;
- 2) jeke atqariwshi;
- 3) kompozitor;
- 4) rubabshi.

«SOL» notasi qayerge jazilg'an?

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Woqi'ti'wshi' sabaq bari'si'nda wo'tken temasi'n juwmaqlasti'radi' ha'm sabaqta belsene qatnasqan woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

U'yge wazi'ypa:

- 1.U'yrengen qosi'q ti'n' u'sh kupletin de toli'q yadlap keliw.

2.Jaqsi' ko'rgen saz-a'sbabi' haqqi'nda aytip beriw.

32 – SABAQ

**Tema: I-klassta “Muzi’ka” woqi’w pa’ninen
2- ma’jbu’riy standart baqlaw jumi’si’ (MSBJ-2)**

Sabaqti’n’ maqseti:

-II-sherek temasi’ boyi’nsha woqi’wshi’lardi’n’ bilim, ko’nlikpe ha’m ta’jiriybelerin ani’qlaw.

- **Xosh namali’ milliy a’sbaplari’mi’z** temasi’nda sabaq-konsert.

Sabaqta metodlar:

”Aytami’z ha’m shertemiz” usi’li’ ”Ti’n’la ha’m pikirin’di ayt” “Kim ko’p juwap aytadi” Metodlari’ arqali’ balalarg’a yerkin so’ylewine ha’m belsene juwap beriwine imkaniyat jarati’w.

Balalar ta’repinen pikirler bildiriwin marapatlaw, balalardi’n’ belsene sorawlar beriwine imkan jarati’w

Sabaqti’ qurallandi’ri’w:

- milliy muzi’ka a’sbaplari’;
- belgili kompozitorlardi’n’ portretleri;
- texnikali’q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler
- milliy saz a’baplari’ni’n’ su’wretleri
- 1 – klass “Muzi’ka” sabaqli’g’i’
- sorawlar toplami’.

Sabaqti’n’ bari’si’:

Woqi’wshi’lar muzi’ka menen klassqa kirip keledi. O’tilgen temalardan qa’legen CD disk yesittiriledi.

Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar arqali' woqi'wshi'lardi'n' dawi'slari' sazlanadi'. (Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Ma'jbu'riy standart baqlaw jumi'si'nda (MSBJ-2) tekserip-bahalaw ushi'n bilim, ko'nlikpe ha'm ta'jiriybeler tiykarg'i' elementlerinin' dizimi:

Muzi'kali'q a'sbabi'nda atqari'w:

1. Muzi'kali'q shi'g'armani'n' ritmine say, balalar muzi'ka a'sbabi'nda (u'shmu'yeshli temir a'sbabta, kishkene doyrada, shi'n'g'i'rlawi'qta, qayraq taslarda h.t.b.) yamasa shapalaq qag'i'p, ritmge qosi'li'w.

2. Balalar muzi'ka a'sbabi'nda saz shertiw qag'i'ydalari'n bijiw.

3. Muzi'kali'q shi'g'armani'n' dinamikali'q xarakterine ta'n halda shapalaq qag'i'p yamasa muzi'ka a'sbabi'nda shertiw.

Atqari'w ma'deniyati':

1. Qosi'q so'zlerin ani'q, birtegis, baqi'rmastan atqari'w.

2. Qosi'qti'n' mazmuni'n bilip, tolqi'nlani'p, berilip (emotsiya menen) atqari'w.

3. Dinamikali'q tu's-xarakterine a'hmiyet berip ayti'w.

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Woqi'ti'wshi' IV-sherek bari'si'nda wo'tken temasi'n juwmaqlasti'radi' ha'm sabaqta woqi'wshi'lardi' ma'jbu'riy standart baqlaw jumi'si' (MSBJ-2) talaplari'na muwapi'q bahalaydi', tiyisli woqi'wshi'lardi' xoshametleydi.

Do'retiwshilik ilhamlari' talantli'lari'n ani'qlap, juwmaqlawshi' konsertke saylap aladi.

Tema: XOSH NAMALI' A'SBAPLARI'MI'Z

(Juwmaqlawshi' sabaq- konsert)

Sabaqti'n' maqseti:

-Wo'tilgen temalardi' ta'kirarlaw arqali' aling'an bilimlerin bekkemlew ha'm soni'n' tiykari'nda juwmaqlawshi' konsert sho'lkemlestiriw.

-Jaqsı' korgen qosi'qlardi' ayti'p, namalardi' balalar saz-a'sbaplari'nda birgelikte atqari'w.

Sabaqta metodlar:

"Aytami'z ha'm shertemiz" usi'li' "**Kim ko'p juwap aytadi'**" Metodlari' arqali' balalarg'a saxnada o'zin yerkin qosi'q ayti'wi'na imkaniyat jarati'w.

Balalar ta'repinen aytilg'an qosi'qlari'na, saxnadag'i' ha'reketlerin marapatlaw, balalardi'n' yerkin qosi'q ayti'wi'na imkan jarati'w

Sabaqti' qurallandi'ri'w:

- mektepte bar bolg'an barli'q muzi'ka a'sbaplari';
- belgili kompozitorlardi'n' portretleri;
- texnikali'q qurallar; kompyuter, proektor, DVD, CD diskler

Sabaqti'n' i'zbe-izligi

t/s	Sabati'n' basqi'shlari'	Waqi't
1	Sho'lkemlestiriw bo'limi	5 minut
2	" Do'retiwshilik ilhamlari' " 1- klass talantli'lari'ni'n' juwmaqlawshi' konserti.	30
3	Sabaqqa juwmaq ha'm jazg'i' dem ali's waqti'ndag'i' u'yge tapsi'rma	5 minut

Sabaqti'n' bari'si':

Woqi'wshi'lar muzi'ka menen klassqa kirip keledi. O'tilgen barli'q temalardan qa'legen CD disk yesittiriledi.

Sho'lkemlestiriw bo'limi.

Tema boyi'nsha.

Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar arqali' woqi'wshi'lardi'n' dawislari' sazlanadi'.(Dawi'sti' sazlaw ushi'n shi'ni'g'i'wlar sabaqli'qta berilgen)

Ja'ma'a't boli'p atqari'w, muzi'ka sawati' haqqi'nda

O'tilgen temalardan qa'legen CD disk ti'n'lag'annan son' woqi'wshi'lardi'n' tu'sinigi boyi'nsha sa'wbet wo'tkeriledi.

Ja'ma'a't boli'p atqari'w, muzi'ka sawati' haqqi'nda

Do'retiwshilik ilhamlari' talantli'lari'n ani'qlap, juwmaqlawshi' konsertke saylap ali'w.

Jaqsi' korgen qosi'qlardi' ayti'p, namalardi' balalar saz-a'sbaplari'nda birgelikte atqari'ladi'.

Sabaqti'n' juwmag'i'.

Do'retiwshilik ilhamlari' talantli'lari'n ani'qlap, juwmaqlawshi' konsert

. Sabaqqa juwmaq ha'm jazg'i' dem ali's waqti'ndag'i' u'yge tapsi'rma:

- Ma'mleketlik Gimndi ti'n'lag'anda qanday saz-a'sbaplardi'n' seslerin aji'rata aldi'n'i'z?

G' Amaniyazov muzi'kasi', X Saparov so'zine "Gu'belek" qosi'g'i'n ayti'n'

- Qanday o'zbek milliy saz a'sbaplari'n bilesiz?

- Qanday qaraqalpaq milliy saz a'sbaplari'n bilesiz?

-Uri'p shertetug'i'n saz-a'sbaplardan qaysi'lari'n bilesiz?

Muzi'kani'n' si'yqi'rli' du'nyasi' (tu'sinik beri'n')

- Muzi'kali'q shi'g'armani'n' **si'yqi'rli' du'nyasi'**, ta'rbiyalı'q a'hniyeti haqqi'nda.

I. Akbarov muzi'kasi', M.Oqilova so'zine "Salomat" qosi'g'i'n ayti'n'

- Nota si'zi'g'i' neshew?
- Si'zi'q aralari'nda qanday notalar joylasqan?
- Si'zi'qti'n' wo'zinde qanday notalar joylasqan?

Kompozitor O' Allanazarov do'retiwhiligi haqqi'nda ayti'n'

Kmpozitor-shayi'r –atqari'wshi(sazende,qosi'qshi')-ti'nlawshi' haqqi'nda tu'sinik berin'.

O' Allanazarov muzi'kasi', A. A'bdimuratov so'zine “Ko'k qozi'm” qosi'g'i'n aytip berin'

Kompozitor M. Glinkani'n' muzi'kali'q shi'g'armalari'nan qaysi'lari'n ti'n'ladi'n'i'z?

Muzıkanı kim do'retedi?

- 1) shayır;
- 2) jeke atqarıwshı;
- 3) kompozitor;
- 4) rubabshı.

«FA» notası qayerge jazılg'an?

«SOL» notası qayerge jazılg'an?

Birinshi klassta balalardın' psixologyalıq - fizialogik qa'siyetleri ha'm muzıka oqıw qa'biletlerinin' da'rejesine qarap belgilenedi. Bul klassta a'melge asırılıwı tiyis bolg'an barlı'q maqsetler muzıka ta'rbiyası'nı'n' bas teması – oqıwshılardıń ruwxıy baylıg'ının' tiykarg'ı bo'limi bolg'an muzıka ma'deniyatın qa'liplestiriwge qaratıladi.

KO'RGIZBELI QURALLAR

QARAQALPAQ XALQI'NI'N' MILLIY

ALAMOYNAQ DUWTARI‘

QARAQALPAQ XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI'

G'IRJEK

QARAQALPAQ XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI'

QOBI'Z

QARAQALPAQ XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI

SHI'N'G'OBI'S

O'ZBEK XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI'

DUTOR

O'ZBEK XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI'

GIRJEK

O'ZBEK XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI'

KASHKAR RUBABI'

AVG'AN RUBABI'

O'ZBEK XALQI'NI'N' MILLIY SAZ-A'SBABI'

DOYRA

TI'N'LAW USHI'N QOSIMSHA MUZI'KALI'Q SHI'G'ARMALAR

MARSH

Tempo di marcia

F.Nazarov musiqasi

Tempo di marcia

F.Nazarov musiqasi

QO'G'IRCHOQLAR VALSI

S.Abramova musiqasi

Moderato

Moderato

S.Abramova musiqasi

YUGURISH

S.Abramova musiqasi

Allegretto

Allegretto

S.Abramova musiqasi

AYIQCHALAR RAQSI

Ikrom Akbarov musiqasi

Andantino

KUZ

*S.Abramova musiqasi,
N.Ro'zimuhamedov she'ri*

Allegretto

Ke - lib yet - di jav - har kuz, San - diq och - di

gav - har kuz, Bog' - lar - ning sa - xo - va - ti -

so - chil - di noz - ne' - ma - ti. Bog' - lar - ning

MARSH TEODORO

Tempo di marcia

J.Bize musiqasi

$\text{♩} = 120$

f *mf* *f* *mf* *ff*

PRUJINA MASHQI

Allegro moderato

*Sonya Abramova
musiqasi*

mf *8va*

QADIM TURON

*N.Norxo'jayev musiqasi,
Po'lat Mo'min she'ri*

Allegro moderato

Uch Hu - mo qush par- vo - zi xush Ay- tay_ chin- dan_ bax- tim

sen-dan. Keng Tur-kis-ton Men-ga ma-kon El qa-dr-don O'z-be-kis-ton

Qa- dim — Tu - ron

Samosi sof, chaqnar oftob,
Bag'ri kengdir, do'sti ko'pdir.
Aytay chindan, baxtim sendan.
Bor bo'l, humo, bor bo'l, humo.

YUGURISH

S.Abramova musiqasi

Allegretto

1. 2.

1. 2.

rit.

